

Mədəniyyət

www.medeniyyet.az

Davos 2018
Declaration
Conference of Ministers of Culture
20 – 22 January 2018, Davos Switzerland

Davosda mədəni irs və şəhərsalma mədəniyyəti müzakirə edilib

səh. 2

Ölkəmiz İstanbulda turizm sərgisində təmsil olunacaq

Yanvarın 25-dən 28-dək Türkiyənin İstanbul şəhərində keçiriləcək "EMİTT 2018" turizm sərgisində Azərbaycan da təmsil olunacaq. Ölkəmizdən sərgiyə 20-yə yaxın turizm şirkəti və mehmanxana qatılacaq. Respublikamızın turizm imkanları Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən 70 kvadratmetr sahədə qurulan milli stenddə nümayiş olunacaq. Sərgi çərçivəsində işgüzar görüşlərin keçirilməsi də nəzərdə tutulub.

səh. 3

Bizimkilər Karaqanda teatrında

K.S.Stanislavski adına Karaqanda Dövlət Rus Dram Teatrında (Qazaxıstan) Amerika dramaturgiyasının canlı klassiki Nil Saymonun «Axmaqlar» pyesinin ilk tamaşası olub. Səhnə əsərinə Azərbaycan dan dəvət edilmiş rejissor Mikayıl Mikayılov quruluş verib. Tamaşanın quruluşçu rəssamı da soydaşımız, S.Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrının rəssamı Mustafa Mustafayevdir.

səh. 6

Milyonçu və zəngin mənəviyyat sahibi

səh. 10

...Xatirə muzeyindəki otaqların, əşyaların, mebelin bərpası ilə məşğul olan Azərbaycan və İtaliya mütəxəssisləri Tağıyevin ailəvi fotoalbomu əsasında otaqların əvvəlki görkəmini bərpa ediblər. Muzeydə onun iş kabinesi, Şərq zalı, kitabxana, bilyard otağı, yemək otağı, məlumat otağı, Sona xanım Tağıyevanın bəzək otağı, yataq otağı, təmizlik otağı yer alıb.

Rusiyada Qara Qarayevin 100 illiyinə həsr olunmuş konsertlər

Fevralın 1-də Moskvada dahi Azərbaycan bəstəkarı, SSRİ Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Qara Qarayevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş konsert keçiriləcək.

Moskva Dövlət Konservatoriyasının kiçik zalında təqdim olunacaq kamera konsertinin təşkilatçısı Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyidir.

Proqramda vokalçı Yevgeni Astafurov, pianoçu Olqa Domnina, skripkaçı Yelena Reviç və digər tanınmış musiqiçilər iştirak edəcəklər.

Fevralın 5-də isə Nijni Novqorod Filarmoniyasında Qara Qarayevin 100 illik yubileyi münasibətilə konsert olacaq.

Beynəlxalq mükafatlar və müsabiqələr laureatı Olqa Domninanın (fortepiano) ifasında Qara Qarayevin 24 prelüdü, "Yeddi gözəl" baletindən fortepiano üçün süitəsi, habelə bəstəkarın oğlu Fərəc Qarayevin fortepiano üçün 2 nömrəli sonatası səsləndiriləcək. Konsertdə Dmitri Şostakoviçin seçilmiş prelüdləri də ifa ediləcək.

"Söz" ədəbi layihəsinin növbəti tədbiri

Yanvarın 30-da Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə reallaşan "Söz" ədəbi layihəsinin növbəti tədbiri Bakı Bələdiyyə Teatrının 25 illiyinə həsr ediləcək.

Muzey Mərkəzində təşkil olunacaq tədbirdə tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin iştirakı gözlənilir.

Tədbir çərçivəsində teatrın tamaşalarından parçalar nümayiş olunacaq, şeir və mahnılar səsləndiriləcək.

Allah rəhmət eləsin

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Kitab dövriyyəsi sektorunun kollektivi İsmayıl rayon Mərkəzi kitabxanasının şöbə müdiri Zərifə Qəndiyevaya anası

Reyhan xanımın

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Kitab dövriyyəsi sektorunun kollektivi Qazax rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin direktoru Solmaz Babanlıya bacısı

Tərmine xanımın

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İsveçrənin məşhur dağ-kurort şəhəri Davos ənənəvi olaraq yanvarın üçüncü ongunluyunda dünyanın gündəm mövzularının müzakirə olunduğu, dövlət və hökumət başçıları, nazirlər, böyük şirkət və beynəlxalq təşkilatların rəhbər və təmsilçilərinin bir araya gəldiyi məkana çevrilir. Bu il Davosda növbəti Dünya İqtisadi Forumu ərəfəsində daha bir mühüm tədbir gerçəkləşib.

Yanvarın 21-22-də Davos şəhərində Mədəniyyət Nazirləri Konfransı keçirilib.

Mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev konfransda iştirak edib. Tədbir "Avropa üçün yüksək səviyyəli şəhərsalma mədəniyyətinə doğru" ("Towards a high-quality Baukultur for Europe") devisi altında keçirilib.

Qeyd edək ki, 2018-ci il Avropada "Mədəni irs ili" elan edilib və bu kontekstdə inşaat və şəhərsalma mədəniyyətinə xüsusi yer ayrılır. Nazirlər konfransının mövzusu şəhərsalma mədəniyyətinə vahid və kompleks yanaşmanı əhatə edir.

Konfransda açılış nitqi ilə İsveçrə Konfederasiyasının Federal kansleri Alain Berseet çıxış edib.

Sonra iştirakçı nazirlər yekunda qəbul olunacaq bəyannamənin mətni ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıblar.

Nazir Əbülfəs Qarayev tədbirdə çıxış edərək Azərbaycanda mədəniyyət və irs sahəsində həyata keçirilən islahatlar, habelə Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən mədəniyyətlərarası dialoqa dair "Bakı Prosesi" və mədəniyyət

Dünyanın gündəmi Davosda müzakirə olunur

Mədəniyyət Nazirləri Konfransında Avropada mədəni irs və şəhərsalma mədəniyyəti məsələləri nəzərdən keçirilib

sahəsində beynəlxalq layihələr barədə iştirakçılara məlumat verib.

İclas çərçivəsində nazir Əbülfəs Qarayev bir sıra Avropa ölkələrinin nazirləri ilə

ikitərəfli əməkdaşlığa dair fikir mübadiləsi aparıb.

Konfransın sonunda Davos bəyannaməsi (Davos Declaration 2018) qəbul olunub.

İtaliyada mədəniyyətin planlaşdırılması təcrübəsi

Yanvarın 23-də Avropa İttifaqı ilə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin birgə həyata keçirdiyi Twinning layihəsi çərçivəsində mədəniyyət sektoru işçiləri üçün növbəti təlim başlanıb.

Tədbiri Twinning layihəsinin Azərbaycandakı koordinatoru Alessandro Bianki açaraq təlimin mövzusu barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, dörd gün davam edəcək treninqdə İtaliyada mədəniyyətin planlaşdırılmasında mövcud təşəbbüslərə dair nümunələr haqqında bilik və təcrübələr paylaşılacaq.

Treninqi İtaliyanın Mədəni irs və Fəaliyyət, Turizm Nazirli-

Twinning layihəsi üzrə növbəti təlim başlayıb

yinin işçisi, layihə dəyərləndirməsi və mədəniyyət siyasəti

üzrə ekspert Marko Marinucci aparrır. Təlimdə İçərişəhər Döv-

lət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi, Qobustan Milli Tarixi-Bədii Qoruğu, Azərbaycan Xalça Muzeyi, Milli İncəsənət Muzeyi, Teatr Təlim Mərkəzi, İstiqlal Muzeyi və Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyindən, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyindən nümayəndələr iştirak edir.

Təlimin sonuncu günündə iştirakçılar qruplar şəklində müəyyən tapşırıqları yerinə yetirəcəklər. Təlim 26 yanvarda iştirakçılara sertifikatların təqdim olunması ilə yekunlaşacaq.

Qeyd edək ki, mədəniyyət sektorunun inkişafı üzrə Twinning layihəsi Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilir və iki ildir ki, fəaliyyət göstərir. Layihə bu ilin aprel ayında bitəcək.

Ankarada "Türkcə Divanlar Sərgisi"

Sərgidə Azərbaycan şairlərinin yaradıcılığına da yer ayrılacaq

Türkiyə Atatürk Mədəniyyət, Dil və Tarix Yüksək Qurumu və Türk Dil Qurumunun birgə təşkilatçılığı ilə yanvarın 24-də Ankarada "Türkcə Divanlar Sərgisi" açılacaq.

Türkiyə Milli Kitabxanasının sərgi salonunda keçmişdən bu günümüzədək türkcə divan tərtib edən şairlərin 100 divanı nümayiş etdiriləcək. Sərgidə Azərbaycan şairlərinin də divanları yer alacaq.

Ziyarətçilər sərgidə türk ədəbiyyatının mühüm mənbələrindən olan divanları bir arada görmək imkanı əldə edəcəklər. Sərgi yanvarın 26-dək davam edəcək.

Musiqi tədbirlərinin təşkili üzrə treninq

Yanvarın 31-də "British Council Azərbaycan" təşkilatı "ASAN radio" və YARAT Müasir İncəsənət Mərkəzi ilə birlikdə Bakıda tədbirlərin təşkili mövzusunda təlim və DJ-lərin iştirakı ilə əyləncə gecəsi təşkil edəcək.

YARAT Müasir İncəsənət Mərkəzində fevralın 2-dək davam edəcək tədbir "Selector PRO" layihəsi çərçivəsində reallaşacaq. Təlimdə Böyük Britaniya və Azərbaycandan olan aparıcı musiqi xadimləri – nəzəriyyəçi və praktiklər bir araya gələcək. Treninqdə tədbirlərin planlaşdırılması və konsepsiyasının hazırlanması, auditoriyanın seçilməsi, marketinq, reklam və təşviqat, canlı ifaların təşkili, layihələrin idarə edilməsi, qanunvericilik və texnologiya kimi məsələlərin bütün aspektləri nəzərdən keçiriləcək.

Mədəniyyət və turizm naziri Portuqaliyaya səfər edib

İkitərəfli əlaqələrin inkişaf etdirilməsi, mədəniyyətlərarası dialoq üzrə "Bakı Prosesi", ölkəmizdə keçirilən beynəlxalq tədbirlər barədə müzakirələr aparılıb

Mədəni əlaqələrin inkişafına dair anlaşma memorandumu imzalanacaq

Mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev Portuqaliyada səfərdə olub, bir sıra görüşlər keçirib.

Əbülfəs Qarayevin yanvarın 19-da Portuqaliyanın mədəniyyət naziri Luis Filip de Kastro Mendes ilə görüşündə iki ölkə arasında mədəniyyət sahəsində əlaqələr müzakirə olunub, birgə layihələrin həyata keçirilməsi üzrə iş aparılmasından söz açılib.

Nazir bu il mədəniyyətlərarası dialoqa dair "Bakı Prosesi"nin 10 illiyi ilə bağlı keçiriləcək tədbirlər haqqında, eləcə də Bakıda növbəti dəfə gerçəkləşəcək Beynəlxalq Humanitar Forum barədə məlumat verərək, portuqaliyalı həmkarını ölkəmizdə təşkil olunacaq tədbirlərə dəvət edib.

Görüşdə Azərbaycan və Portuqaliya arasında mədəni əlaqələrin inkişafına dair anlaşma memorandumunun hazırlanması və bu il ərzində imzalanması ilə bağlı razılığa gəlinib. Memorandum əsasında görülməli tədbirlər üzrə fəaliyyət planının hazırlanması ilə bağlı danışıqlar aparılıb.

yet planının hazırlanması ilə bağlı danışıqlar aparılıb.

Sonda Əbülfəs Qarayev Portuqaliyanın mədəniyyət nazirinə dəvətə görə təşəkkürünü bildirib və onunla Azərbaycanda keçiriləcək beynəlxalq tədbirlərdə görüşməkdən məmnun olacağını deyib.

Muzeylərə əməkdaşlıq imkanları müzakirə edilib

Əbülfəs Qarayev səfər çərçivəsində Portuqaliyanın Mədəni İrs üzrə icraçı direktoru Paula Araujo da Silva ilə görüşüb.

Görüşdə Azərbaycan və Portuqaliya arasında mədəni irsin qorunması istiqamətində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub. Muzeylərdə eksponatların qorunması, saxlanması və qarşılıqlı sərgilərin keçirilməsi üzrə məsələlərdən söhbət açılıb.

Nazir ölkəmizdə bu sahədə görülən işlər haqqında geniş məlumat verib, gələcəkdə iki ölkə arasında muzeylərin inkişafı üzrə birgə layihələrdə əməkdaşlıq edilməsini təklif edib.

Görüşdən sonra Əbülfəs Qarayev Lissabonun Milli Azulejo Mu-

zeyi ilə tanış olub və Azərbaycan muzeylərinin bu muzeylə əməkdaşlığının əhəmiyyətli ola biləcəyini bildirib. Sonda nazir muzeyin xatirə dəftərinə ürək sözlərini yazıb.

Azərbaycanda keçirilən beynəlxalq tədbirlər multikulturalizm ənənələrinin təsdiqidir

Mədəniyyət və turizm naziri Portuqaliyaya səfəri zamanı Avropa Şurasının Şimal-Cənub Təşkilatının rəhbəri Antonio Gamito ilə də görüşüb. Qeyd edək ki, adıçəkilən təşkilat ölkəmizdə keçirilən Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun tərəfdaşdır.

Görüş zamanı Forumun əhəmiyyətindən bəhs olunub, 2018-ci ildə "Bakı Prosesi"nin 10 illiyi ilə bağlı təşkil olunacaq tədbirlər müzakirə edilib.

Eyni zamanda bu il keçiriləcək VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu haqqında danışılıb, bu istiqamətdə yeni layihələrin işlənilməsi və bu kimi tədbirlərin Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu ilə bağlılığı barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Nazir təşkilatın rəhbəri Antonio Gamitonu ölkəmizdə keçiriləcək beynəlxalq tədbirlərə dəvət edib və gələcəkdə də mərkəzlə əməkdaşlığın ölkəmiz üçün mühüm əhəmiyyətini diqqətə çatdırıb.

Antonio Gamito Azərbaycanda keçirilən çoxsaylı beynəlxalq tədbirlərin multikulturalizm, tolerantlıq ənənələrinin inkişafından xəbərdarlığını bildirərək bu sahəyə böyük diqqət ayırdığını qeyd edib. O, tədbirlərdə iştirak edən alimlərin, mütəxəssislərin də bu fikirdə olduğunu və həyata keçirilən bu layihələri yüksək qiymətləndirdiklərini xüsusi vurğulayıb.

"Hədəf Bakıdır..." sənədli filmi Los-Ancelesdə nümayiş etdirilib

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə çəkilmiş və Arzu Əliyevanın baş prodüseri olduğu "Hədəf Bakıdır. Hitler neft uğrunda döyüşü necə uduzdu" sənədli filmi Los-Ancelesdə, ABŞ-ın ən böyük tibb mərkəzlərindən olan Cedars-Sinai Tibb Mərkəzində nümayiş etdirilib.

Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulluğunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə keçirilmiş tədbirdə tanınmış həkimlər, xarici ölkələrin diplomatları, elm və mədəniyyət xadimləri, azərbaycanlı, yəhudi və digər icmaların fəalları iştirak

ediblər.

Baş konsulluqdan bildiriblər ki, tədbiri açan Cedars-Sinai Tibb Mərkəzinin tanınmış kardioloqu İzhhar Xaruzi filmin tarixi-ictimai yaddaşın qorunması, II Dünya müharibəsinin geniş ictimaiyyətə məlum olmayan tərəflərinin işıqlandırılması baxımından yüksək önəm daşdığını vurğulayıb.

Ölkəmizin Los-Ancelesdəki baş konsulu Nəsimi Ağayev Azərbaycan neft sənayesinin inkişaf tarixi haqqında danışaraq, II Dünya müharibəsində faşizm üzərində qələbənin əldə olunmasında Azərbaycan xalqının rəşadətini və Bakı neftinin strateji rolunu qeyd edib.

Diplomat təqdim olunan sənədli filmin 2015-ci ildə "National Geographic" telekanalı vasitəsilə müxtəlif dillərdə bütün dünyaya yayımlandığını diqqətə çatdırıb.

Çıxışlardan sonra filmin nümayişi keçirilib. Ekran əsəri böyük rəğbətlə qarşılanıb. Daha sonra baş konsul qonaqları maraqlandıran sualları cavablandırılıb.

Ölkəmiz İstanbulda turizm sərgisində təmsil olunacaq

Yanvarın 25-dən 28-dək Türkiyənin İstanbul şəhərində keçiriləcək "EMİTT 2018" (The East Mediterranean International Travel and Tourism - Şərqi Aralıq dənizi Beynəlxalq Səyahət və Turizm Sərgisi) turizm sərgisində ölkəmiz də təmsil olunacaq.

Tədbirdə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Turizm şöbəsinin müdiri Aydın İsmiyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iştirak edəcək. Ölkəmizdən sərgiyə 20-yə yaxın turizm şirkəti və mehmanxana qatılacaq.

Respublikamızın turizm imkanları Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən 70 kvadratmetr sahədə qurulan milli stenddə nümayiş olunacaq. Stendimizdə monitorlar vasitəsilə Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti və müasir inkişaf

findan bəhs edən tanıtım filmləri göstəriləcək, ziyarətçilərə reklam-çap məhsulları paylanılaraq, ölkəmizin turizm imkanları haqqında ətraflı məlumat veriləcək.

Sərgi çərçivəsində işgüzar görüşlərin keçirilməsi də nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, 1997-ci ildən etibarən hər il keçirilən EMİTT sərgisi dünyanın beş ən böyük turizm sərgisindən biri hesab olunur. Bu il 21-ci dəfə təşkil olunacaq sərgidə 80-dən çox ölkənin iştirak edəcəyi gözlənilir.

Fariz Hüseynov

Mədəniyyət və turizm naziri Xırdalan şəhərində vətəndaşları qəbul edəcək

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin 2018-ci ilin yanvar ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən, mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev tərəfindən yanvarın 30-da saat 11:00-da Xırdalan şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində (Heydər Əliyev parkı, Qalubiyə küçəsi-1) Sumqayıt şəhərindən, Abşeron, Xızı, Qubadlı, Şuşa və Zəngilan rayonlarından olan vətəndaşların qəbulu keçiriləcək.

Vətəndaşlar nazirliyin mct@mct.gov.az elektron poçt ünvanı, e-services.mct.gov.az elektron xidmətlər saytı, telefon məlumat sistemi (qaynar xətt: 147) və ya (012) 493-55-21 nömrəli telefon vasitəsilə (əlaqələndirici şəxs Pərviz İsgəndərli) qəbula yazıla bilərlər.

Qəbula gəlmək istəyən vətəndaşların həmçinin aşağıda qeyd olunmuş əlaqələndirici şəxslərə müraciət etmələri xahiş olunur.

Sıra №-si	Şəhər (rayon)	Əlaqələndirici şəxs	Əlaqə telefonu
1.	Sumqayıt şəhəri	Mehman Şükürov	(050) 319-18-25 (018) 654-46-51
2.	Abşeron rayonu	İlham Manafov	(050) 314-89-86 (012) 342-11-32
3.	Xızı rayonu	Möhsün Bağirov	(070) 604-22-66 (023) 315-03-45
4.	Qubadlı rayonu	İlham Əhmədov	(055) 359-39-39 (018) 644-52-24
5.	Şuşa rayonu	Zahid Abbasov	(050) 221-30-09 (012) 567-88-74
6.	Zəngilan rayonu	Mehman Nəsirov	(050) 635-98-82 (012) 341-40-20

“Yanvarın iyirminci günü”

Şuşa Dövlət Musiqili Dram Teatrı “Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcması” İctimai Birliyi və Şuşa Rayon İcra Hakimiyyəti ilə birlikdə yanvarın 18-də anım mərasimi keçirib.

Mərasimdə rəsmi çıxışlardan sonra “Yanvarın iyirminci günü” adlı ədəbi-bədii kompozisiya təqdim olunub.

Kompozisiyanın hazırlanmasında şairlər Məhəmmədhüseyn Şəhriyar, Bəxtiyar Vahabzadə, Zəlimxan Yaqubun şeirlərindən, Ü.Hacıbəyli, Q.Qarayev və V.A.Motsartın musiqilərindən istifadə olunub.

“Azərbaycan kinosu: dünən, bu gün, sabah”

Məqalə və resenziyalar müsabiqəsi

Azərbaycan Respublikasının Kinematografçılar İttifaqı Azərbaycan kinosunun 120 illik yubileyinə həsr olunmuş “Azərbaycan kinosu: dünən, bu gün, sabah” adlı məqalə və resenziyaların müsabiqəsini elan edir.

İttifaqdan bildirilib ki, müsabiqə kinematografiya sahəsində gənclərin yaradıcılıq fəaliyyətini inkişaf etdirmək, gənc və istedadlı müəllifləri aşkara çıxarmaq məqsədilə keçirilir.

Yaşı 30-a qədər olan bütün şəxslər müsabiqəyə məqalə və resenziyalar təqdim edə bilər. Təqdim olunan məqalə və resenziyaların hüquqları müəllifə məxsus olmalı, mətbuatda dərc olunmamalıdır. Məqalə və resenziyalar 10 səhifədən çox olmamaq şərti ilə üç nüsxədə çap olunmuş, habelə CD diskdə (şrift 12, Courier New) edilməlidir.

Məqalə və resenziyalar mayın 25-dək Azərbaycan Respublikası Kinematografçılar İttifaqına göndərilməlidir. Müsabiqədə birinci yer tutan qalibə 1000, ikinci yerin sahibinə 750, üçüncü yerin sahibinə isə 500 manat pul mükafatı veriləcək.

Qan yaddaşını yaşadan musiqilər

20 Yanvar qurbanlarının xatirəsinə həsr edilmiş gecə

Yanvarın 19-da M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsinə həsr olunmuş anım mərasimi keçirildi.

Faciədən keçən 28 il ərzində Azərbaycan bəstəkarları 20 Yanvara müxtəlif həcmli əsərlər həsr ediblər. Cövdət Hacıyevin “Şəhidlər” simfoniyası, Ramiz Mustafayevin “Bu qan yerdə qalan deyil” vokal-simfonik poeması, Sevdə İbrahimovanın “Vətən şəhidlərinə” əsəri, Oqtay Kaziminin «Şəhidlər simfoniyası», Mobil Babayevin «Ağlama, torpağım, ağlama» kantatası, Aydın Əzim Kərimoğlunun «Qətl günü», Fuad Cavadovun «Qara Yanvar» xor əsərləri, Arif Mirzəyevin «Yanvar mərsiyələri», Sərdar Fərəcovun «Matəm harayları» simfonik lövhəsi və bir çox mahnı və romansın da adını çəkmək olar.

Həç şübhəsiz ki, adlarını sadaladığımız əsərlərin cərgəsində görkəmli bəstəkar, Xalq artisti Azər Rzayevin «Bakı-90» simfoniyası özünəməxsus yer tutur. Bir zaman mərhum bəstəkar bu əsər barədə ondan soruşanda belə demişdi: “Bu əsəri bir il ərzində yazmışam. Əsər şəhidlərin il mərasimində səsləndi. Əlbəttə, hər bir not üzərində işləmək mənim üçün çox ağır idi. Çünki faciəni musiqinin dilinə çevirmək çox çətindir. Öz də elə bir faciəni ki, onu sən öz xalqla birgə yaşamısan. Amma nə qədər çətin olsa da, mən belə bir əsər yazmağı özümə mənəvi borc sayırdım. Odur ki, bütün qəlbimi, beynimi, ruhumu məhz bu əsərə kökləmişdim. İnanın ki, mən bu əsəri için-çin, ağlaya-ağlaya yazmışam. Onu nə qədər kədər hissi ilə yazsam da, əsərin sonu mübariz tərz-

də tamamlanır. Yeni ki, biz varıq, olmuşuq və olacağıq. Hər birimiz Vətən kimi müqəddəs bir varlığın adına şəhid olmağa hazırıq”.

Elə anım mərasimində bədii rəhbər və baş dirijor, Xalq artisti Rauf Abdullayevin idarə etdiyi Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin ifası da bu əsərdəki müəllif ruhunu, təsir gücünü olduğu kimi çatdırmağa çalışdı. Hətta adətən belə konsertlərdə səslənməyən alqış səsləri də salondan ucaldı. Bu təqdir etirafı əslində ifa olunan əsərin mübariz ruh təlqin edən sonluğundan irəli gəlirdi.

Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Məmməd Quliyevin simfonik orkestr və xor kapellası, həmçinin mezo-soprano və soprano üçün yazdığı «Rekvियem»-i də konsertin proqramına daxil edilmişdi. Xalq şairi Fikrət Qocanın sözlərinə bəstələnmiş əsərin solo partiyalarını Əməkdar artist Zemfira İsmayılova və vokalçı Leyla Muradzadə ifa edirdi.

20 Yanvar faciəsindən bəhs edən, elə 1990-cı ildə lentə alınmış «Azadlığa gedən yollar» sənədli filminin musiqisinin müəllifi, Əməkdar incəsənət xadimi Rauf Əliyev bu mövzunu davam etdirərək böyük simfonik orkestr və qarışıq xor üçün eyniadlı oda (sözləri - Fikrət

Qoca) bəstələmişdi. Mərasim-konsertdə səslənən bu əsər hələ Qara Yanvarın acısı keçməmiş yazıldığından o məşum günlərin ovqatı, film üzərində işləyərkən bəstəkarın döndə-döndə seyr etdiyi qanlı xronika kadrlarının sarsıntısı odanın səslənişinə təsirsiz ötürməyib. Həmin ovqat əsərin illər sonrakı ifasında da dinləyiciyə o günlərin acısını xatırladı.

Zəmanəsinin böyük bəstəkarı o insana deyirlər ki, dövrən dəyişsə də, onun əsərlərinin aktuallığı, təsir gücü öz əhəmiyyətini itirmir. 20 Yanvar qurbanlarının xatirəsinə həsr olunmuş gecədə səslənən digər iki əsər - konsertin açılışında çalınan dahi Qara Qarayevin «Matəm odası» (1967) və finalda səslənən Xalq şairi Səməd Vurğunun sözlərinə bəstələnmiş «Zamanın bayrağı» (1959) əsərlərinin ifası konsertə əbədi kədərini izharı ilə yanaşı mübarizlik ruhu da bəxş edirdi.

Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin təqdim etdiyi konsert təkə sanballı musiqi əsərlərinin ifası ilə deyil, həm də 20 Yanvarın məhz milli qürur günü-müz olduğunu təsdiqləyən ruhu ilə yadda qaldı.

G.Mirməmməd

AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun təşkilatçılığı ilə Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi ümumi informasiya bazasının - www.azerbaycandili.az saytının təqdimatı keçirilib.

AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli bildirib ki, sayt Prezident İlham Əliyevin 9 aprel 2013-cü il tarixli sərəncamı ilə təsdiq olunmuş “Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramı”nın müvafiq müddəaları əsasında Dilçilik İnstitutu tərəfindən yaradılıb.

Dilçilik İnstitutunun direktoru, akademik Möhsün Nağısoylu saytın əhəmiyyəti haqda danışdı. O qeyd edib ki, elektron resursda Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə, müstəqillik illərində dövlət dili ilə bağlı qəbul edilmiş qərarlar, sərəncamlar yer alıb. Sayt daim yenilənəcək.

Saytda “Dil haqqında”, “Qanunlar”, “Azərbaycan dilçiləri” və “Dilçilik kitabxanası” bölmələri var. Azərbaycan dilinin izahlı lüğəti, habelə müxtəlif lüğətlər və ədəbiyyatların elektron variantları da saytda yer alıb.

Azərbaycan dilinin elektron informasiya bazası

Dövlət Proqramı əsasında yaradılmış
sayt təqdim edilib

İtaliyada “Fikrini dəyişmək normaldır” adlı sərgi açılıb

Yanvarın 20-də İtaliyanın Bolonya şəhərində “Fikrini dəyişmək normaldır” (It's ok to change your mind) adlı sərgi açılıb. Martın 18-dək davam edəcək və “İyirmi bir rus baxışı” devizi altında keçirilən sərginin kuratorları Lorenzo Balbi və Suad Qarayeva-Malekidir. Sərgidə “Qazprombank”ın kolleksiyasından 21 rus rəssam və fotoqrafın əsərləri nümayiş olunur.

İtaliyanın «Koryere di Bolonya» qəzetində Pyero di Domenikonun sərgi haqqında təəssürləri dərc olunub. Yazıda qeyd edilir ki, XX əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində rus avanqard janrında geniş yayılmış və «Mamboda inqilab» adlı sərginin əsərlərində aşkar hiss olunan hüquq bərabərliyinə olan güclü meyli yüz il sonra sadəcə boşalmış səs kimi görünür. Qırx altı yaşlı Yelena Kovilinin əsərlərindən birini anıdan «Egalite» adlı sənədli filmə göstərildiyi kimi, fərqli yaşlara, irqlərə və peşələrə aid kişi və qadınlar bir sıraya düzülüblər, onların boy fərqi isə ayaqları qeyri-bərabər uzunluqda kəsilmiş kətilillə kompensasiya olunub. Məhz kətilin ayaqları sayəsində həmin kişi və qadınların başları ideal bərabərlikdə sıralanıb ki, bu da aldadıcı xaraktere malikdir. Sanki Moskvada və onun ətrafında yağış ancaq sınımış kətillərə yağır. Bu kadr ilə Via Saraçossa 228/230 ünvanındakı “Qızılgüllər küçəsi” (Nyu-York şəhərində dəbli qadın geyimləri və bahalı restoranlar olan məşhur küçə) adlı məşhur cərəyanın əsasını qoyan müasir rus incəsənətinə həsr olunmuş ekspozisiya açılır.

Müəllif bildirir ki, sərgi keçmişlə hesablaşmaq, eləcə də, Bolonya Muzeylər Birliyinin prezidenti Roberto Qrandinin dediyi kimi, “əslində az məlumatlı olduğumuz mədəniyyət sahəsindəki fəallığı qiymətləndirmək” üçün “inqilab”ı gedib görmək lazımdır. XVII əsrə aid olan və istirahət üçün nəzərdə tutulmuş binanın iki mərtəbəsində rəsm əsərləri, fotoşekillər, heykəllər və s. nümayiş olunur.

Yazıda Londonda yaşamış azərbaycanlı kurator Suad Qarayeva-Malekinin sərgi

haqqında fikirlərinə yer verilir: “Birinci mərtəbədə rəssamların onları əhatə edən reallığa dair düşüncələrinin məhsulu olan əsərlər təqdim olunur ki, bunlar da çox vaxt fərqli

şəkildə işlənmiş nostalgiya motivlərini özlərində birləşdirirlər. İkinci mərtəbədə hadisələrin gələcəkdə mümkün inkişafını əks etdirən əsərlər nümayiş olunur”.

Daha sonra məqalədə ayrı-ayrı müəlliflərin əsərlərindən söz açılır. Qeyd olunur ki, Olqa Çernişevanın «Möcüzə arzusunda» adlı rəngli silsilə təsvirlərində sovet dövründə çox populyar olan və uzaqdan havada asılmış kaktusu xatırladan tükü baş örtüyü geyinmiş qadınlar göstərilir. Daim rastlaşdığımız bir motiv olan keçmişin zarafatına təhrifi sərgiyə gələnləri hətta bir mərtəbədə digərinə aparan pillələrdə belə izləyir və ziyarətçilər sanki zaman və məkan tünelində olurlar.

Sergey Bratkovun “Neznayka Ayda” əsərində rəssamın Moskva şəhərindəki məhəlləsinin bir neçə sakini utopik bir mühitdə təsvir olunur.

Sərginin ən gənc iştirakçılarından olan 31 yaşlı Svetlana Şuvayevanın əsərinin adı «IKEA» brendinin reklam devizindən götürülüb ki, bu da istehlak ruhundan qaynaqlanır.

İtalyan fotoqraf Cakomo İnfelizenin çəkdiyinə əsasən, beyin fırtınası parçaları yaradan Mişmaş duetində rus meqapolisində mücərrəd formada danışmaq üçün sərgiyə gələn qonaqlara təsvir olunan yerləri tanımaq imkanı yaradılır. Tamaşaçılar həmin yerləri fotoqrafın çəkdiyi real görüntülərlə müqayisə edirlər.

Anatoli Osmolovskinin tank qüllələri formasında olan və İrina Korinanın «Smiles» adlı bədheybət heykəlləri sosializm dövründə istifadə edilmiş materiallardan hazırlanıb. Təsvirdəkilər sanki onlara baxanlara gülümsünürlər.

Hazırda Bruklində (Nyu-York) yaşayan Darya İrinçeyeva öz təsvirlərində kiçik kətanların üzərində yenidənqurma dövründən sonraya aid olan, SSRİ-nin süqutu ilə öz mənasını itirən uşaqlıq kitablarının əksini yaradıb.

Alina Qutkinanın əsərlərinə xüsusi diqqət yetirməyi tövsiyə edən müəllif bildirir ki, bu əsərlərin qəhrəmanları olan gənclər dünyanın istənilən guşəsində ola bilərdilər, ancaq onlar özlərinə global və geniş yayılmış mədəniyyətə sığınacaq tapıblar...

Sərgi haqqında ətrafı məlumatı www.mambo-bologna.org/villadellero saytıdan əldə etmək olar.

“Muğam ənənəsi elm və incəsənət qovşağında”

Martın 7-dən 10-dək Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) təşkilatçılığı, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə “Muğam ənənəsi elm və incəsənət qovşağında” mövzusunda beynəlxalq muğam simpoziumu keçiriləcək.

AMEA-dan bildırıblər ki, tədbirin açılışı akademiyanın əsas binasında olacaq.

Simpoziumda “Muğam Şərq lad sisteminin milli inter-

pretasiyaları”, “Muğam mətnlərinin estetik və narrativ semantikasi”, “Vokal-instrumental muğam mətnlərinin dil və ritmik özəllilikləri”, “Azərbaycan muğam-dəstgahının konseptual mahiyyəti”, “Muğam ifasının

psixoloji təsir qüvvəsinin qaynaqları və musiqiterapiya”, “Muğam-makam ifaçılıq ənənəsi multikultural dünyanın təması nöqtəsi kimi”, “Muğam yaradıcılığında bədiliyin elmi və elmin bədii əsasları”, “Muğamın inkişaf yolları: tarix və müasirlik” bölmələri üzrə məruzələr dinləniləcək.

Görkəmli pianoçunun arxivi muzeyə təhvil verilib

Azərbaycanın tanınmış pianoçusu, Xalq artisti Çingiz Sadıxovun həyat yoldaşı Ceyran xanım Sadıxova sənətkarın arxiv materiallarını Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinə təhvil verib.

Muzeyin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Alla Bayramova bildirib ki, foto, qəzet, fəxri fərmanlar, afişalar və sənətkarın yaradıcılığını əhatə edən 150-yə yaxın sənəd muzeyin fonduna daxil edilib. Yaxın günlərdə muzeydə

Çingiz Sadıxovun xatirəsinə həsr edilən tədbir çərçivəsində daxil olan materiallar ziyarətçilərə təqdim ediləcək.

Qeyd edək ki, görkəmli musiqiçi Çingiz Sadıxov 1994-cü ildən Amerika Birləşmiş Ştatlarında yaşayıb, 2017-ci il dekabrın 30-da 88 yaşında San-Xose şəhərində vəfat edib. Yanvarın 16-da Bakıda, II Fəxri xiyabanda torpağa tapşırılıb.

Lalə

“Şəhid şəhər” uşaq rəsm müsabiqəsi elan olunub

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası, Xətai Rayon İcra Hakimiyyəti, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı və Xətai Sənət Mərkəzinin təşkilatçılığı və AZƏRTAC-ın informasiya dəstəyi ilə Xocalı soyqırımına həsr olunmuş “Şəhid şəhər” adlı respublika uşaq rəsm müsabiqəsi elan edilib.

Müsabiqənin məqsədi Xocalı soyqırım qurbanlarının xatirəsini yad etmək, qan yaddaşımıza əbədi həkk olunmuş bu faciəni təsviri sənət dili ilə bir daha diqqətə çatdırmaqdır.

Müsabiqəyə 15 yaşına qədər uşaqlar qatıla bilərlər. Hər iştirakçı ən çox 3 əsər təqdim edə bilər. Əl işlərini 2018-ci il fevralın 8-dək Xətai Sənət Mərkəzinə (AZ 1025. Bakı şəhəri, Xocalı pr. 62) təqdim etmək, yaxud mərkəzin e-mail (xsm2016@mail.ru) və sosial şəbəkə ünvanlarına göndərmək olar.

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçı-lar Teatrında yanvarın 9-dan 17-dək davam edən "Monotamaşalar para-dı"nda ümumilikdə altı səhnə əsəri təqdim olundu.

Əslində, bu layihəni «Bir teatrın 6 aktyo-ru» festivalı da adlandırmaq olar. Teatrın ki-çik səhnəsində 6 sənət fədaisi tamaşaçılar qarşısında imtahan verdi.

"Monotamaşalar paradi"nda ilk olaraq Əməkdar artist, qocaman aktrisa Lətifə Əliyevanın təqdimatında Z.Ziyadoğlunun «Vurğuna vurğun gəlin», ertəsi gün aktrisa Mehriban Abdullayevanın ifasında U.Luisin «İstədiyim kimi yaşamışam» tamaşaları oynanıldı.

Əməkdar artist Şövqi Hüseynovun ifasında indiyədək müxtəlif festivalların mükafatını qazanan N.V.Qoqolun «Dəlinin qeydləri» isə yanvarın 11-də təqdim edildi.

Yanvarın 12-də yenə də xanımlar səhnəni ələ aldılar. Əməkdar artist Kəmalə Hüseynova T.Vəliyevanın «Cəza» əsərini oynadı. Ayın 16-da Küşvər Şərifova R.Ağayevin «Sonluğun sonu» tamaşasında səhnəyə çıxdı.

Son olaraq yanvarın 17-də Əməkdar artist Nofəl Vəliyev F.Dostoyevskinin «İdiot» romanı əsasında hazırlanmış monotamaşa-nı təqdim etdi.

Carli repertuarında bu qədər fərqli mono-

Parad bitdi, mövsüm davam edir...

tamaşa olan teatrın layihəsinə sənətsevərlərin və teatr ictimaiyyətinin göstərdiyi maraq anlaşılandır. Üstəlik, bir aktyorun teatri kimi anlaşılan monotamaşa ifaçının kollektiv tamaşada göstərə bilmədiyi cəhətlərini, improvizə bacarıqlarını nümayiş etdirməyə imkan verir.

Monotamaşaların göstərildiyi günlərdə teatrın "rəy kitabı"nda yer alan tamaşaçı fikirləri də buna sübutdur.

«Vurğuna vurğun gəlin» tamaşası haq-

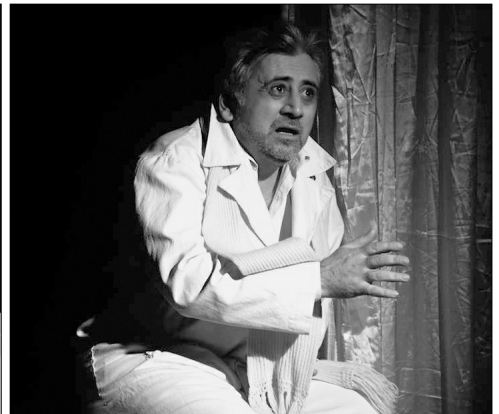

qında: «S.Vurğuna olan beş məhəbbətimiz on oldu...»

«İstədiyim kimi yaşamışam» tamaşası haqqında: «Çox gözəl bir tamaşaya baxdığım üçün rejissora da, ifaçıya da təşəkkür edirəm».

«Dəlinin qeydləri» barədə: «Bu ifa qarşısında yalnız susulur».

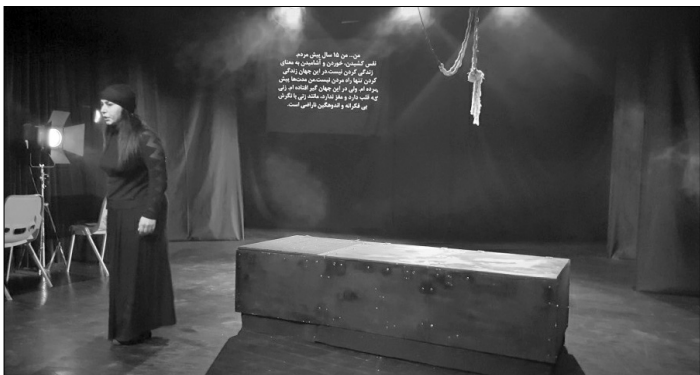
«Cəza»-nı izlədikdən sonra: «Tamaşanın seyrindən aydın bir söz deməyə çətinlik çəkirəm».

«İdiot» monotamaşası barədə: «Monotamaşa bir nəfərin oyunudur. Amma mən insanlarla dolu səhnə görürəm»...

Ümidvarıq ki, Gənc Tamaşaçı-lar Teatrının «Monotamaşalar paradi» gələcəkdə öz çərçivəsini genişləndirəcək və digər teatrlar da bu layihəyə qoşulacaqlar. Üstəlik, yaxın teatr keçmişimizdə monotamaşa festivalı keçirmək ənənəsi də olub...

Gülcahan

Tehran səhnəsində Azərbaycan tamaşası

Gənc Tamaşaçı-lar Teatrı İranın paytaxtı Tehranda keçirilən Beynəlxalq Fəcr Teatr Festivalında iştirak edir.

Yanvarın 21-də teatrın repertuarındakı «Cəza» tamaşası Tehran səhnəsində nümayiş etdirilib.

Tamaşa çox gənc yaşlarında ailə qurmuş bir qadının taleyindən bəhs edir. Psixoloji oyun dramında rolu Əməkdar artist Kəmalə Hüseynova ifa

edib. Səhnə əsərinin quruluşçu rejissoru Əməkdar incəsənət xadimi Mehriban Ələkbərzadə, quruluşçu rəssamı Elşən Sərxanoğludur. Musiqi tərtibatı Ağasəlim Feyzullayevə, tryukların quruluşu İsa Əsədova məxsusdur. Tamaşa tehranlı teatrsevərlər tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Qeyd edək ki, yanvarın 18-də başlamış festival ayın 29-dək davam edəcək.

Fikrət Əmirovun "Min bir gecə" baleti təqdim olunacaq

Fevralın 18-də Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında görkəmli bəstəkar Fikrət Əmirovun "Min bir gecə" baleti təqdim olunacaq.

Bu dəfə səhnə əsərində əsas partiyaları Əməkdar artist Nigar İbrahimova, solistlər Anar Mikayılov və Cəmilə Kərimova canlandıracaq. Balet Əməkdar artist, dirijorların beynəlxalq müsabiqəsi laureatı Əyyub Quliyev tərəfindən idarə ediləcək.

"Norma" operası ilk dəfə Bakıda səhnəyə qoyulacaq

Fevralın 8-də Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının da Vincenzo Bellinin "Norma" operası nümayiş olunacaq.

Azərbaycanda ilk dəfə səhnəyə qoyulan operanın quruluşçu dirijoru Xalq artisti, professor Fəxrəddin Kərimov, quruluşçu rejissoru Elvin Mirzəyevdir. Səhnə əsərində əməkdar artistlər Fəridə Məmmədova, Səbinə Əsədova, Anton Fərstano, solistlər Adil Axundov, Hidayət Əliyev və İslamə Abdullayeva çıxış edəcəklər.

Qeyd edək ki, italiyalı bəstəkar Vincenzo Bellinin ikipərdəli lirik tragediyasında hadisələr romalıların tərəfindən fəth edilən Qalliya şəhərində cərəyan edir. Opera ilk dəfə 1831-ci ildə Milanın La Scala Teatrında səhnəyə qoyulub.

Bizimkilər Karaqanda teatrında

Yanvarın 21-də K.S.Stanis-lavski adına Karaqanda Dövlət Rus Dram Teatrında (Qazaxıstan) Amerika dramaturgiyasının canlı klassiki Nil Saymonun «Axmaqlar» pyesinin ilk tamaşası olub.

Nil Saymonun əsərinə müraciət hər bir teatr üçün önəmli hadisədir. Bizim üçün uzaq Karaqanda teatrının Saymon yaradıcılığına müraciətində önəmli olan budur ki, tamaşaya Azərbaycandan dəvət edilmiş rejissor Mikayıl Mikayılov quruluş verib. Tamaşanın quruluşçu rəssamı da soydaşımız, S.Vurğun adına Azərbaycan Dövlət

Rus Dram Teatrının rəssamı Mustafa Mustafayevdir.

Qazaxıstan mediasının yazdığına görə, quruluşçu rejissor tamaşanın janrını "iki seanslıq attraksion" olaraq müəyyən edib. Bu yozum isə rejissorun parlaq xarakterik boyalardan, qrotesk və buffonadadan istifadə etməsinə imkan verib. Quruluşçu rəssam isə səhnədə hadisələrin baş verdiyi kəndin irrasional aləmini təsvir etməyə müvəffəq olub.

Əsərə gəlinə, Nil Saymon «Axmaqlar» pyesində qorxunun insan dərrakəsinə iflicedici təsirini təsvir edib. Tamaşaçı müəllim Leon Tolçinski ilə birlikdə sakinləri ilk baxışda adi adamlardan seçilmə-

yən Kulıçovka kəndinə düşür. Amma tezliklə məlum olur ki, bu kənddəki poçtalyon, qəssab, həkim və onun arvadı, çoban, alverçi bizim alışdığımız pragmatik dünyanın insanları deyillər. Kəndin bütün sakinləri axmaqdır. Bunun səbəbi isə kənd əhalisini izləyən qədim ov-sundur. Amma Leon həkimin qızı Sofyaya aşiq olur və qızın məhəbbətini qazanmaq üçün Kulıçovkanın ən böyük cadugəri qraf Yuzekeviçlə mübarizəyə başlayır. Sevgi və mövhumatın zəhərləmədiyi ağır müəllimin bu qarşıdurmadan qalib çıxmasına kömək edir...

Karkultura.gov.kz saytı yazır ki, «Axmaqlar» kimlərdənsə nələrisə qurban verməyi tələb edən,

digərlərinin mürgüləyən aqlını oyadan sevgi əhvalatı yox, həm də insan aqlını bütün ovsun və cadulardan daha çox alan qorxu barədədir. Tamaşa hər insanı öz hərə-

kət və əməllərinin ağlabatan olmasından ötrü cavabdehlik daşıdığı barədə düşünməyə vadar edir.

G.Mirməmməd

Qanlı Yanvar hadisələrindən 28 il keçdi. 1990-cı ilin 20 yanvarı Azərbaycan tarixinə ən faciəli günlərdən biri, eyni zamanda xalqımızın qəhrəmanlıq səhifəsi kimi daxil olub, azadlıq uğrunda mübarizəsinin, yenilməz iradəsinin rəmzinə çevrilib. 28 il əvvəl xalqın azadlığını, şərəf və ləyaqətini hər şeydən uca tutan vətənpərvər Azərbaycan övladları canlarından keçərək şəhidlik zirvəsinə ucalıblar.

Sovet qoşunlarının Azərbaycanda törətdiyi qanlı qırğından illər ötsə də, xalqımız o dəhşətli günlərin ağrı-acısını heç vaxt unutmayacaq. 20 Yanvar tariximizdə yalnız ağrı-acı ilə xatırlanacaq gün deyil, xalqımızın şan və şərəf günüdür. Həmin hadisələr bilavasitə nümayiş etdirdi ki, Azərbaycan xalqı pozulan hüquqlarının, suverenliyinin bərpa olunması uğrunda savaşımaq əzminə sahibdir.

Yanvarın 20-də şəhidlərimizin əbədiyyət məkanı ölkə rəhbərliyi, dövlət rəsmiləri, idarə və təşkilatların kollektivləri, minlərlə şəhər sakini tərəfindən ziyarət olundu. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin kollektivi də Şəhidlər xiyabanına gələrək Azərbaycanın azadlığı uğrunda canlarından keçmiş vətən övladlarının xatirəsini ehtiramla yad edib, məzarları önünə tər çiçək dəstələri düzüb.

Milli hüzn və qürur günü - unudulmayacaq tarix

Anım mərasimində nazirliyin struktura daxil olan və Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən mədəniyyət müəssisə və təşkilatlarının əməkdaşları, turizm ictimaiyyətinin nümayəndələri də iştirak ediblər.

20 Yanvar hadisəsi şəhidlərin qanı

ilə yazılsa da, Azərbaycanın şanlı tarix salnaməsidir. Dövlətimizin müstəqilliyi naminə həyatlarını fəda etmiş qəhrəman oğul və qızlarımızın əziz xatirələri Azərbaycan xalqı tərəfindən daim yad olunacaq!

“Dolu” filmi nümayiş olunub

Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası Təhsil Kompleksində 20 Yanvar faciəsinin 28-ci ildönümünə həsr olunmuş anim tədbiri keçirilib. Tədbirdə yazıçı-jurnalist, Milli Məclisin deputatı Aqil Abbasın iştirakı ilə onun ssenarisində çəkilmiş “Dolu” filmi nümayiş olunub.

Filmin nümayişindən öncə şəhidlərin ruhu bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

BXA-nın rektoru, professor Timuçin Əfəndiyev Qanlı Yanvar hadisələri haqqında danışaraq, həmin günü azadlığa, müstəqilliyə gedən yolun başlanğıcı adlandıraraq, Qeyd edib ki, Qarabağ müharibəsi mövzusunda çəkilən “Dolu” filmi müharibənin dəhşətlərini, dövrün ictimai-siyasi proseslərini yeni nəsllə çatdıran, gəncliyin milli vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmasında mühüm əhəmiyyət kəsb edən uğurlu ekran əsəridir.

Filmin ssenari müəllifi Aqil Abbas ali təhsil ocağında olmaqdan məmnunluğunu bildirib, BXA-nın rəhbərliyinə minnətdarlıq edib. O, 2012-ci ildə dövlət sifarişli ilə C.Cabbarlı adına kinostudiyada çəkilən “Dolu” bədii filmi haqqında məlumat verərək, yaradıcı heyəti təqdim edib.

Filmin nümayişindən sonra Aqil Abbas və ekran əsərinin quruluşçu rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi Elxan Cəfərov və digər yaradıcı heyət üzvləri ilə görüşən müəllim və tələbələr öz təəssüratlarını bölüşüblər.

Azərbaycanın qəhrəmanlıq salnaməsi

Azərbaycan Turizm və Mədəniyyət Universitetində Bilik Fondunun təşkilatçılığı ilə “20 Yanvar Azərbaycanın qəhrəmanlıq salnaməsidir” mövzusunda dəyirmi masa keçirilib.

ATMU-nun rektoru İlham Mədətov çıxış edərək 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə totalitar sovet rejiminin Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdiyi tarixi cinayət haqqında ətraflı məlumat verib. Rektor ümummilli lider Heydər Əliyevin keçmiş sovet rəhbərliyinin

Azərbaycanda törətdiyi hərbi-siyasi cinayətin beynəlxalq aləmə çatdırılmasında xidmətlərindən danışmış.

Bilik Fondunun Aparat rəhbəri, professor İsaخان Vəliyev bildirib ki, 1990-cı ilin 20 yanvarı Azərbaycan tarixinin qanlı səhifəsinə çevrilsə də, eyni zamanda xalqımızın qəhrəmanlıq ənənələrinə sadiqliyini, vətənin müstəqilliyi və azadlığı uğrunda canından belə keçməyə hazır olduğunu bir daha sübut edib.

ATMU-nun prorektoru İranə Əliyeva, dosent Məhərrəm Zülfüqarlı çıxışlarında qeyd ediblər ki, Qanlı Yanvar hadisələrinə siyasi-hüquqi qiymət Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıtmasından sonra verilib.

Universitet tələbələri 28 il əvvəl azadlığa təşnə olan Azərbaycanda sovet imperiyasının törətdiyi qanlı faciəni xronoloji ardıcılıqla diqqətə çatdırıblar.

Faciəyə həsr olunmuş anim tədbiri

Bakıdakı Qara Qarayev adına Mərkəzi İncəsənət Məktəbində 1990-cı ilin 20 yanvar faciəsinə, tariximizin qəhrəmanlıq salnaməsinə həsr olunmuş anim tədbiri keçirilib.

Tədbirdə 20 Yanvar faciəsinin baş vermə səbəbləri, Bakının sovet qoşunları tərəfindən misli görünməmiş bir qəddarlıqla işğal olunması anim iştirakçılarının nəzərinə çatdırılıb, xalqımızın o gecədə göstərdiyi rəşadət

dətdən söhbət açılıb.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni, Ü.Hacıbəylinin “Koroğlu” operasından uvertura, S.Fərəcovun “Ulduzlu gecə” əsəri, Ş.Əlizamanlının “Cənab leytenant” mahnısı səslənib, X.R.Ulutürkün “Azadlığı istəmirəm” şeiri, R.Rövşənin “Qapı” poeməsindən parça səslənib. 20 Yanvar hadisələrini əks etdirən videoxronika və şəkillər nümayiş olunub.

Muzeydə xatirə mərasimi

L. və M.Rostropoviçlərin ev-muzeyində keçirilən anim mərasimini direktor Şeyla Heydərova açaraq 20 Yanvarın tariximizdəki yerindən danışaraq, müstəqilliyimiz naminə canlarını qurban vermiş şəhidlərin xatirəsini yad edib.

O daha sonra maestro Mstislav Rostropoviçin insan haqları uğrunda mübarizəsindən, Azərbaycana səfərlərindən, ölkəmizin üzləşdiyi problemlərə daim diqqət göstərməsindən, qaçqın düşərgəsində yurd-yuvasını itirmiş insanlarla görüşündən, M.Rostropoviç Xeyriyyə Fondunun Azərbaycanda fəaliyyətindən bəhs edib.

Tədbirdə Əməkdar incəsənət xadimi L.Səfərovanın M.Rostropoviçin qaçqınlarla görüşündən bəhs edən “Mərhəmət” filmi nümayiş olunub. Bül-bül adına Orta ixtisas musiqi məktəbinin şagirdləri şəhidlərin xatirəsinə həsr olunmuş konsert proqramı ilə çıxış ediblər.

Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində də 20 Yanvarın ildönümünə həsr olunmuş tədbirlər keçirilib.

28 il əvvəl baş vermiş qanlı hadisələrin müzakirəsinə həsr olunmuş dəyirmi masada çıxış edən tarixçi Rizvan Hüseynov 20 Yanvarın Azərbaycan xalqı üçün tək cə faciə deyil, ləyaqətini qorumaq üçün canını qurban verməyə hazır olan xalqın tarixində şərəfli bir səhifə kimi yüksək qiymətləndirib, bu günü milli azadlıq hərəkatının zirvəsi adlandıraraq, O, Azərbaycan tarixinin

Milli İncəsənət Muzeyində “Qanlı qərənfil”

qanlı yaddaşı ilə bağlı tələbələr suallarını cavablandıraraq.

Muzeydə uşaqların maariflənməsi məqsədilə 6 sayılı tam orta məktəbin şagirdlərinə “Qanlı qərənfil” adlı ustad dərsi keçirilib. Şagirdlər Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti tələbələrindən “Sülhə çağırış” mövzusunda çəkilmiş rəsm əsərləri və öz həmyaşıdlarının yazdıqları esselərlə tanış olublar.

Milanın La Skala səhnəsindən unudulmaz təəssürat

Milanın (İtaliya) məşhur La Skala Teatrında həmyerlimiz, Əməkdar artist Yusif Eyvazovun (tenor) iştirakı ilə italyan bəstəkarı Umberto Cordanonun (Giordano) "Andre Şenye" operasının tamaşası təqdim edilib.

Yanvarın 2-də təqdim edilən səhnə əsərinin tamaşaçıları arasında Azərbaycandan da operasevərlər olub. La Skala səhnəsində tamaşanı izləyən Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, professor Hicran Hüseynovanın təəssüratları "1news.az" xəbər portalında dərc edilib.

Yazıda qeyd olunur ki, La Skala opera səhnəsində mövsümün açılışından artıq bir ay keçməsinə baxmayaraq, dünya mediasında, sosial şəbəkələrdə ilin əsas musiqi hadisəsinə həsr olunmuş yazılar, şərhlər və fikirlər davam etməkdədir.

Milana səyahətindən söz açan komitə sədri qeyd edir ki, bu səfərdə hər şey qeyri-adi idi: "La Skala ənənəsi haqqında məlumatlı idik və bilirdik ki, opera mədəniyyətinin mərkəzi və sayısız pərəstişkarları olan bu sənət məbədi hər il yeni mövsümünü katoliklərin Milad bayramı ərəfəsində açır. Teatrın parlaq səhifələri həm də italyan xalqının tarixi kimi tanınır. Mövsümün açılışı teatr üçün əlamətdar hadisədir və həmin gün dünyanın dörd bir yanından opera sənətinin pərəstişkarları bu məkanda bir araya gəlirlər. Təbii ki, dünya opera mədəniyyətinin mərkəzi sayılan teatr həmin gün pərəstişkarlarının qarşısına cəlbəedici tamaşa ilə çıxır. Bu il teatr mövsümünün açılışı üçün italyan bəstəkarı Umberto Cordanonun "Andre Şenye" operası daha uğurlu seçim hesab edilmişdi. Halbuki "XX əsr musiqisinin başlanğıcı" hesab edilən bu əsər 32 il idi ki, səhnədə oynanılmırdı".

Hicran Hüseynova bildirir ki, operanın əsas qəhrəmanı sayılan inqilabçı şair Andre Şenyenin partiyalarını vaxtilə tanınmış opera ulduzları - E.Kruzo, B.Cili, M.Monako, L.Pavarotti, P.Dominqo, X.Karreras kimi nəhənglər ifa ediblər. Hazırda isə onları Azərbaycandan olan gənc opera müğənnisi Yusif Eyvazov əvəz edir. Əsərdə qadın baş qəhrəman Maddalenanı isə Yusifin həyat yoldaşı, dünyaca məşhur opera müğənnisi, Rusiyanın Xalq artisti Anna Netrebko (soprano) ifa edir: "Biz həmyerlimizlə fəxr etməklə bərabər həm də hədsiz həyəcan yaşayırdıq. Təsəvvür edin ki, Milana gəldiyimiz ilk gündən operanın musiqisi bizi qarşı-

ladı və hava limanında, mərkəzi vağzalda, şəhərin küçə və hotellərində bu sədalar səslənməkdə idi. Şəhərin bütün görməli yerlərində operanın yaranma tarixi, Fransız inqilabının tarixini əks etdirən instalyasiyalar və sərgilərlə bağlı məlumatlar yer alırdı. Bir sözlə, Milan başdan-ayağa bu musiqi hadisəsinin motivləri ilə dolu idi. Bütün bu motivlər sırasında bəzədilmiş afişalarda iri planda və böyük hərflərlə Azərbaycanın Əməkdar artisti Yusif Eyvazovun adını görmək bizə böyük sevinc, qürur hissi bəxş edirdi. Azərbaycanlılardan ibarət musiqisevərlər Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, professor Fərhad Bədəlbəylinin rəhbərliyi ilə Milana yanvar ayının 2-də ikinci premyera gecəsi gəlmişdik və artıq operanın 7 dekabrda baş tutan təntənəli premyerasından da xəbərdar idik. Qəzetlərdə dərc edilmiş məqalələr, tamaşanın yaradıcı heyəti ilə keçirilən mətbuat konfransları haqqında da məlumatlı idik. Bütün bu məqalələrdə bizim müğənni haqqında xeyli danışılmışdı. O, tamaşaçıları təkcə vokal imkanları ilə deyil, öz səmimi davranışları ilə də heyran etmiş, jurnalistlərin təxribat xarakterli suallarına müdrik cavabı ilə hər kəsi mat qoymuşdu".

Hicran Hüseynova La Skala Teatrının dizaynı və görünüşü ilə bağlı təəssüratlarını bölüşdükdən sonra tamaşa haqqında fikirlərini davam etdirir. Qeyd edir ki, möhtəşəm tamaşa hədsiz təəccüb doğura bildi: "Dirijor pultu arxasında əsəri səhnələşdirən baş dirijor Rikkardo Şayi idi. Rejissor və yeni texnologiyalı dekorasiyanın müəllifi isə Mario Martone. Gözəl aktyor ansamblı və təkrarsız xor truppası. Dünyaya miqyasında ən yüksək səviyyəli tamaşa və bütün bunların fonunda isə bizim Yusif Eyvazov. Baxmayaraq ki, o, Milan səhnəsində ilk də-

fə çıxış edirdi. Həmyerlimiz ilk notlardan özünə inamlı, dinamik çalarlarla dolu, hədsiz zərif və incəliklərlə poetik Şenye obrazını tamamlaya bilirdi. Anna Netrebko isə yüksək performansı ilə əsl sənət örnəyi nümayiş etdirdi. Bu, unudulmaz duet idi. Əgər ilk premyeranın finalında tamaşaçılar 11

Yeri gəlmişkən:

Yusif Eyvazov Kral Opera Teatrında çıxış edəcək

Martin 25-dən aprelin 10-dək London Kral Opera Teatrında C.Verdinin "Maqbet" operası nümayiş etdiriləcək.

Martin 25-də, 28-də, 31-də və aprelin 4-də operada Makdufun partiyasını Azərbaycanın Əməkdar artisti Yusif Eyvazov (tenor) ifa edəcək.

Karyerasına İtaliyanın teatr və konsert zallarında başlamış Y.Eyvazov 2008-ci ildə Milanda Opera müğənnilərinin beynəlxalq müsabiqəsinin Qran-pri mükafatına layiq görülüb. 2012-ci ildə Bakıda Vokalçıların Bülbül adına VI Beynəlxalq müsabiqəsinin qalibi olub.

Gənc pianoçunun növbəti uğuru

Bakı Şəhər Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin G.Şaroyev adına 35 nömrəli onbirillik musiqi məktəbinin fortepiano ixtisası üzrə X sinif şagirdi Jalə İslamova yanvarın 12-dən 16-dək Sankt-Peterburqda keçirilən "Maria Yudina" adına Gənc pianoçuların XIX Beynəlxalq müsabiqəsində iştirak edib.

Rusiya, Belarus, Ukrayna, Çin və başqa ölkələrdən gənc pianoçuların qatıldığı müsabiqədə Jalə I turda İ.S.Bax, F.Şopen və S.Raxmaninovun əsərlərindən nümunə-

lər, II turda isə L.Bethovenin "Sonata" N6, F.Şopenin "Polonez" op.53 və A.Bəbirovun "Prelüdsertso" əsərlərini məhəretlə ifa edərək müsabiqənin laureatı adını qazanıb və III dərəcəli diplomla mükafatlandırılıb.

Gənc pianoçu həmçinin münisflər heyətinin sədri, professor Tatyana Zaqarovskayadan ustad dersi alıb.

Xatırladaq ki, Jalə bundan öncə "Gradus ad Parnassum" Beynəlxalq müsabiqəsində I yeri, "Ciudad De Leganes" Beynəlxalq müsabiqəsində II yeri qazanıb. Jalənin müəllimi Nilüfer Tabasarskaya'dır.

İsrail estradasının ulduzu Bakıda konsert verəcək

İsrail estradasının ulduzu, saksafon ifaçısı Cey Seven martın 8-də ilk dəfə Bakıda, S.Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrının səhnəsində caz konsert proqramı ilə çıxış edəcək.

Konsertdə Stiv Uander, Fausto Papetti, Co Dassen, Ceyms Xarmer, Ennio Morrikone, George Zamfir və Rəşid Behbudovun repertuarından əsərlər səsləndiriləcək.

Cey Seven saksafonla yanaşı, gitara, fleyta və barabanda da ifa etməyi bacarır, artistizm məhəretli, qeyri-adi səhnə davranışı ilə seçilir.

DTT İcraiyyə Şurasında sədrlik Azərbaycanın Argentinaya keçib

Birləşmiş Millətlər Dünya Turizm Təşkilatının (UNWTO) İcraiyyə Şurasında sədrliyin 2018-ci ildə Argentinaya keçməsi ilə əlaqədar təşkilatın Madriddəki mənzil-qərargahında təntənəli mərasim təşkil olunub.

Mərasimdə çıxış edən Azərbaycanın İspaniyadakı səfiri, ölkəmizin Dünya Turizm Təşkilatı yanında daimi nümayəndəsi Anar Məhərrəmov

respublikamızda turizmin inkişafının dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri olduğunu qeyd edib, bu baxımdan ölkəmizin 2017-ci ildə İcraiyyə Şurasına uğurla sədrlik etdiyini bildirib.

Argentinanın cari ildə qurumda sədrliyinin turizmin inkişafına töhfəsini verəcəyinə əminliyini ifadə edən Anar Məhərrəmov bu əlamətdar hadisə ilə bağlı təsis edil-

miş rəmzi lövhəni Argentinanın turizm naziri Gustavo Santosa təqdim edib.

Diplomat 2017-ci ildə Dünya Turizm Təşkilatı İcraiyyə Şurasının sədri olan Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayevin səmimi salamlarını və təbriklərini Gustavo Santosa çatdırıb, ona gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Yanvarın 17-dən 19-dək Fransanın paytaxtı Parisdə Avropa Tarixi Termal Şəhərlər Assosiasiyası (EHTTA) icraiyyə Şurasının iclası keçirilib. İclasda Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin informasiya və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin əməkdaşı - assosiasiya üzvə layihə koordinatoru Günel Aslanova iştirak edib.

Avropa Tarixi Termal Şəhərlər Assosiasiyası İcraiyyə Şurasının iclası

Qurumun may ayında Qalaaltıda keçiriləcək Baş Assambleya toplantısına hazırlıq müzakirə olunub

Tədbirdə çıxış edən Avropa Tarixi Termal Şəhərlər Assosiasiyasının prezidenti Guiseppe Bellandi bildirib ki, son illər statistik təhlillərə nəzər saldıqda Avropa sağlamlıq turizmi məkanlarının, yerləşdirmə obyektlərinin sayının artması təqdirləyicidir. Onun sözlərinə görə, bu sahənin inkişafı EHTTA tərəfindən əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilməsinə geniş imkanlar açır.

Tədbir çərçivəsində EHTTA-nın rəhbəri G.Bellandi ilə Mədəniyyət və

Turizm Nazirliyinin əməkdaşı Günel Aslanova arasında görüş keçirilib və may ayında qurumun Qalaaltıda keçiriləcək illik toplantısı haqqında ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb. Eyni zamanda tədbirin təşkilatçılığı ilə bağlı həm assosiasiya, həm də nazirlik tərəfindən görülməli işlər barədə detallar müzakirə olunub.

Görüş zamanı yaxın gələcəkdə Azərbaycanın digər termal imkanları geniş olan və daha çox inkişaf etmiş sağlamlıq turizmi regionlarının

da assosiasiyaya üzvlüyü məsələsi qaldırılıb.

Xatırladıq ki, 2016-cı ildən etibarən Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə Qalaaltı kurortu (Şabran rayonu) Avropa Tarixi Termal Şəhərlər Assosiasiyasının "Termal şəhərlər" beynəlxalq mədəni marşrutuna qoşulub. Üzvlük çərçivəsində 2018-ci ilin mayında EHTTA-nın növbəti Baş Assambleya toplantısının Qalaaltıda keçirilməsi qərara alınıb.

Xidmət səviyyəsinin artırılması istiqamətində işlər davam etdiriləcək

Dünyanın müxtəlif ölkələrində turizmin inkişaf tempi, ölkəyə gələn turist axını 5-7 faiz arasında dəyişir. Ötən il Azərbaycana gələn xarici turistlərin sayı 20 faiz artaraq indiyədək qeydə alınan ən yüksək göstəriciyə - 2,7 milyon nəfərə çatıb.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Turizm şöbəsinin Planlaşdırma və inkişaf sektorunun müdiri Mahir Qəhrəmanovun sözlərinə görə, belə yüksək artımın əldə olunmasında 2017-ci ildə ölkəmizdə turizm sahəsində həyata keçirilən tədbirlərin, özəlliklə Bakıda ilk dəfə gerçəkləşən Şopinq festivalının mühüm rolu olub. Festivaldan həm yerli vətəndaşlar, həm də turistlər geniş şəkildə yararlanıblar və Azərbaycan paytaxtı artıq

dünyanın şopinq festivalı təşkil edilən şəhərləri sırasına daxil olub.

Sektor müdiri "Azərbaycan Respublikasında ixtisaslaşmış turizm sənayesinin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"nin icrası istiqamətində işlərin də uğurla davam etdiyini bildirdi. Yeni turizm infrastrukturunun qurulması, investisiya təşviqi sənədinin verilməsi, eləcə də turizm xidmətlərinin sayının artırılması istiqamətində görülən işlər

buna nümunədir.

Nazirlik ölkəmizə gələn xarici turistlərə göstərilən xidmətin səviyyəsinin daha da artırılmasını hər zaman diqqət mərkəzində saxlayır. Ölkəmizdə fəaliyyət göstərən turizm şirkətlərinin sayı da artmağa başlayıb, bununla yanaşı turizm şirkətlərinin heç də hamısının təqdim etdiyi xidmət arzuolunan səviyyədə deyil. Bu vəziyyətin aradan qaldırılması üçün müvafiq tövsiyələr verilir, xidmətlərin çeşidinin və səviyyəsinin artırılması istiqamətində işlər görülür.

Nazirlik tərəfindən çimərliklərə qoyulan minimal tələblər və tövsiyələrin, kənd turizmi ilə bağlı yeni standartların hazırlanaraq Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Agentliyinə təqdim olunduğunu deyən M.Qəhrəmanov ölkəmizdə turizm-rekreasiya mərkəzlərinin yaradılması istiqamətində həyata keçirilən işlərin də davam etdirildiyini vurğuladı.

Fariz Hüseynov

"Qarlı qışı görmək üçün buraya gəlmişik"

Son illər Qəbələ rayonunda qış turizminin inkişafı üçün görülmüş işlər, yaradılan müasir infrastruktur əcnəbi turistlərin daha çox marağını cəlb edir. Rayonda artıq bir neçə ildir ki, "Tufandağ" dağ-xizək kompleksi fəaliyyət göstərir. Qarın yağması ilə rayonun Duruca kəndində yerləşən müasir istirahət mərkəzində xizəkçilik mövsümünə start verilib.

Turizm şirkətləri vasitəsilə Qəbələyə gələn turistlərin ən çox üz tutduğu yerlərdən biri kanat yolları və xizəkçilik mərkəzidir.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən gələn turist Həmid Əhmədli AZƏRTAC-ın müxbiri ilə söhbətində Azərbaycana ilk dəfə səfər etdiyini, qar yağandan sonra arzuladığı gözəl qış mənzərəsinin məhz Qəbələdə şahidi olduğunu deyib: "Qarlı havada meşə gəzintisinə çıxmaqdan və təbiət qoynunda şəkil çəkdirməkdən zövq alıram. Dostlarımla bura yenə qayıdacağam".

"Bizim ölkəmizdə nadir hallarda qar yağır və tez əriyir. Burada tam başqa ab-havadır. Qəbələdə əsl qış fəslidir. Qarlı qışı görmək üçün buraya gəlmişik. Kanatla dağ gəzintisinə çıxmaq və xizəklə sürüşməkdən zövq alıram", - bu isə Dubay şəhərindən gələn turist Məhəmməd Əli Şaərin təəssüratıdır.

Peşəkar təlimçilər turistlərə buz üstə xizəklə düz sürüşməyi, sağa və ya sola dönməyi və dayanmağı öyrədirlər. Qonaqlar üçün Azərbaycan, rus və ingilis dillərində fərdi və ya qrup şəklində xizək dərsləri təşkil

olunur. İstirahət mərkəzinə gələnlərin əksəriyyətinin məlumatlandırılmasına ehtiyac var. Bu problemi həll etmək üçün informasiya məntəqəsi yaradılıb.

Turistlər əvvəlcə kanat yolu ilə qarla örtülmüş uca dağların zirvəsinə qalxaraq oradan Qəbələ şəhərini, Duruca kəndini və ətrafdakı çayları, meşələri, gözəl mənzərəni seyr edir, xatirə şəkli çəkirlər. Gün ərzində kompleksdə 3 min nəfərə xidmət göstərilməsi üçün şərait yaradılıb. Ümumilikdə 4 kanat xəttinin uzunluğu 6 kilometr, 10 xizək yolunun uzunluğu isə 17 kilometrdir.

Bakı milyonçusu, böyük xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyevin adı Azərbaycan tarixinə xalqının maariflənməsi, mədəni inkişafı üçün gördüyü nəcib işlərlə həkk olunub. Dövrünün ən tanınmış şəxsiyyətlərindən biri olsa da, təvəllüd tarixi faktiki olaraq naməlumdur, yəni nə ili, nə günü dəqiq bəllidir. Bir sıra mənbələrdə yanvar ayında dünyaya gəldiyi bildirilir, doğum ili isə 1823 də göstərilir, 1838 də. Amma bu illərin hansı birini götürsək, bu il Tağıyevin yubileyi (195 və ya 180 illiyi) sayılır. Biz də bu vəsilə ilə məşhur neftxudanın indi muzey olan evinə baş çəkdik...

Milyonçu və zəngin mənəviyyat sahibi

Hacı Zeynalabdin Tağıyevin xatirə muzeyindən təəssürat

Tarixlə bağlı muzeyləri ziyarət edəndə tamamilə ayrı havaya düşür, özünü sanki illərin, əsrlərin o tayında hiss edirsən. AMEA-nın Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi isə mənim ələmdə ölkəmizin zəngin tarixi-mədəni keçmişi ilə maraqlanan hər kəs üçün heyretətamiz məkandır. Qeyd etdiyim kimi, muzeyin yerləşdiyi bina Hacı Zeynalabdin Tağıyevin və ailəsinin yaşayış evi olub. Bakı şəhərinin baş memarı olmuş İosif Vikentyeviç Qoslavskinin (1865-1904) layihəsi əsasında inşa edilən "Tağıyev sarayı" paytaxtımızın ən gözəl binalarından biridir.

Binaya daxil oluruz. Bələdçi xanım bizə yaxınlaşaraq özünü təqdim edir: Qənirə Qafarlı. İkinci mərtəbəyə qalxırıq. Qənirə xanım muzey haqqında bilgi verir. Bildirir ki, 1920-ci ildə yaradılan muzeyin fəaliyyət göstərdiyi bina 1896-cı ildə inşa edilib.

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə əsaslı təmir-bərpadan sonra 2007-ci ilin 29 dekabrında açılışı keçirilən bu məkanda məşhur xeyriyyəçinin xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədilə Tağıyevin 9 otaqdan ibarət xatirə muzeyi yaradılıb.

Xatirə muzeyindəki otaqların, əşyaların, mebelin bərpası ilə məşğul olan Azərbaycan və İtaliya mütəxəssisləri Tağıyevin ailəvi fotoalbomu əsasında otaqların əvvəlki görkəmini bərpa ediblər. Muzeydə onun iş kabinet, Şərq zalı, kitabxana, bilyard otağı, yemək otağı, məlumat otağı, Sona xanım Tağıyevanın bəzək otağı, yataq otağı, təmizlik otağı yer alıb.

ağacdan düzəldilmiş panellərlə və naxışlı tünd-yaşıl divar kağızı ilə bəzədilib. Burada Hacınin kitab şkaflı, yazı stolu, kreslo, stul və dolabla yanaşı köhnə ailəvi fotoalbom əsasında hazırlanmış digər əşyalar da var. Kitab şkaflında Rusiya imperiyasının qanunlar toplusu, məlumat kitabları, ensiklopediyalar saxlanılır.

Öyrənirik ki, səhərlər kabinetdə Hacınin köməkçiləri yerli, Rusiya, Avropa, eləcə də Şərq ölkələrində çıxan qəzetlərdən onu maraqlandıran məqalələri oxuyar və dünyada baş verən hadisələrdən xəbərdar edərmişlər. Yazı stolunun arxasındakı divarda Tağıyevin öz şəkil kolleksiyasından İran hökmdarları Nadir şah Əfşar və Fətəli şah Qacarın, solda isə Rusiya imperatoru II Nikolay və xanımı Aleksandra Fyodorovnanın portretləri asılıb. Kabinetin pəncərələri ilə üzbəüz divarda isə rəssam Ayvazovskinin "Dənizdə fırtına" əsəri asılıb. Hacınin İran şahı Müzəffərəddinlə görüşünü əks etdirən portret də ev sahibinin yaşadığı günlərdə olduğu kimi əvvəlki yerində qərar tutub.

Qarşımızda Tağıyevin bir portreti qoyulub. Əsərin maraqlı tarixçəsi var. Bakıda orta texniki məktəbin binasının tikilməsində göstərdiyi xidmətlərə, maddi yardıma görə Bakı Şəhər Duması onun portretinin sifariş edilməsi barədə qərar verib.

rin üzüyünün qaşı formasındadır. İnanca görə, o, insanı pis nəzərlərdən qoruyur.

Tağıyev ölkəmizdə nəşriyyat sahəsinin inkişafına töhfələr verib

Sütunlu tağların altından keçərək Hacınin kitabxanasına daxil olduq. Qənirə xanım bildirir ki, ölkəmizdə maarifçiliyin tərəqqisi üçün böyük səy və xidmətlər göstərən Tağıyevin vəsaiti hesabına görkəmli yazıçı və şairlərin, tarixçilərin əsərləri çap olunub. O, "Kaspi" qəzetini almış və onun sahibi olmuşdu. Quran Azərbaycan dilində ilk dəfə həmin qəzetin nəşriyyatında çap edilib. Azərbaycanda "Nəşri-maarif", "Nicat" və başqa xeyriyyə cəmiyyətlərinin fəaliyyət

göstərməsində onun böyük əməyi olub. Kitabxanada ağ rəngli, yumşaq, ipək oturmaqalı mebel dəsti, iki taxta stol, stul və kreslolar, kitab şkafları yerləşdirilib. Şkaflarda Rusiya imperiyasının qanunlar toplusu saxlanılır. Buradakı xalça və pərdələr otağa xüsusi yaraşır verir.

Tağıyev zəngin mənəvi aləmə malik olub. Onun böyük rəsm kolleksiyası varmış. Axsamlar musiqi zümzümə edərək Qərbi Avropa və rus rəssamlarının əsərlərinə baxıb zövq almış. Hətta Parisə səfəri zamanı Tağıyevi yalnız işgüzar həyət deyil, həm də muğam üçlüyü müşayiət edib. O, şöhrət naminə, yaxud əcnəbilərə təsirli imic yaratmaq üçün deyil, məhz mənəvi tələbat baxımından Avropa səfərinə özü ilə musiqiçilər dəstəsi götürərmiş. Muğamı qəlbən duyması, dəyərləndirməsi, onun qarşısında hər müğənninin oxumağa cürət etməməyi Hacınin təkə kamil muğam biliciliyindən deyil, nəcib mənəviyyatından, ümumən daxili estetik potensialından xəbər verib.

Yemək otağının divarlarına çəkilən məxməri ipək parça göz oxşayır. Ortada uzun düzbucaqlı masa və ətrafına oturmaqalı məxmərdən olan stullar qoyulub. Şkaflarda Tağıyevin Fransadan gətirdiyi xörək dəsti, gümüş bıçaqlar, bülbur qədəhlər qoyulub.

Otaqda həmçinin qoz ağacından düzəldilən, gözəl ornamentli böyük bufet də yer alıb. Bufetdən soldakı qapı ziyarətçiləri monitor olan otağa aparır. Hacınin həyat və fəaliyyəti ilə maraqlananlar burada quraşdırılan monitordan ətraflı məlumat əldə edə bilərlər.

Sona xanımın xoşbəxt illər

İndi isə Tağıyevin həyat yoldaşı Sona xanıma məxsus kiçik qonaq otağındaydıq. Məlum olduğu kimi görkəmli xeyriyyəçi iki dəfə ailə qurub. İkinci həyat yoldaşı Sona xanım general Balakışi bəy Ərəblinskinin qızı olub. Zeynəb xanımın birinci nikahdan onun üç övladı dünyaya gəlib. Sona xanımın Hacı ilə nikahı 1896-cı ildə bağlanıb. Aralarında xeyli yaş fərqi olmasına baxmayaraq, onlar çox xoşbəxt olublar. Həmin nikahdan onların beş övladı doğulub.

Sona xanımın qonaq otağı gözəlliyi və orijinallığı ilə fərqlənir. Tavan fiqurlu və güzgülü lövhəciklərdən quraşdırılıb. Divarlar rəngarəng naxışlarla bəzədilib. Mərkəzdə orijinal dəyirmi divan yerləşir. Onun üstündə lampa üçün yer var. Burada həmçinin dördgüşə naxışlı stollar, yumşaq kreslolar və stullar qoyulub. Yataq otağı iki hissədən ibarətdir. Onları bir-birindən şəbəkəli taxta arakəsmə ayırır. Birinci hissədə yuxarısı hündür, naxışlı ikiyataqlı çarpayı və dolab yerləşir. İkinci hissədə isə kiçik və dəyirmi stol, divan və kreslolar, gözəl hazırlanmış stollar, eləcə də otaq boyu xalça və pərdələr bu məkanın gözəlliyini daha da artırır.

Buxara əmirinin hədiyyəsi

Bələdçimiz ev-muzeyinin ekspozisiyasına yeni vitrin əlavə olunduğunu bildirdi. Qeyd etdi ki, vitrinə Tağıyevə məxsus Quran qabı və dini kitablar nümayiş olunur. Gümüşdən hazırlanan Quran qabı sonra qızıl suyuna çəkilərək minə və qiymətli daşlarla bəzədilib. Şərq naxışları fonunda mərkəzi dəyirmi medalyonda mahir zərgər 7 iri və 6 kiçik yaqut daşı, 8 zümrüd daşı, ikinci medalyonda isə 8 iri, 6 kiçik yaqut, 6 zümrüd daşı yerləşdirilib. Çəkisi 1850 qram olan qabın üzərində ərəb əlifbası ilə "Buxareyi şəriif töhfə" ("Buxara hökmdarının hədiyyəsi") yazısı və "1225" təqvim ili göstərilib. Vitrində həmçinin iki ədəd islam dəyərlərini izah edən "Kəşf-ül həqiq" ("Həqiqətlərin kəşfi") kitabları qoyulub...

Bu ziyarətimiz Hacı Zeynalabdin Tağıyev haqqında bilgilərimizi genişləndirməklə yanaşı, böyük xeyriyyəçinin mənəvi dünyasının zənginliyi ilə tanış olmağımıza şərait yaradı. Oxucularımızın da bu maraqlı məkanı ən azı bir dəfə görmək arzusu ilə

Savalan Fərəcov

Böyük xidmətlər qarşılığında sifariş verilən portret

Xatirə muzeyinin ekspozisiyası milli mesənətin iş kabinetindən başlayır. Kabinet özünün sadə gözəlliyi ilə seçilir. Divarları qırmızı

Əsər 1912-ci ildə görkəmli rəssam İ.Brodski tərəfindən çəkilib. Burada Tağıyevin təltif edildiyi bütün medal və ordenlər əks olunub. Onların arasında Rusiyanın "Müqəddəs Stanislav" ordeni, "Səyine görə" üç qızıl medal, İra-

nın "Şiri-xurşid" ordeni, Buxara "Qızıl ulduz"u vardır.

Qızılla yazılmış ayələr

İş kabinetindən Şərq zalına keçirik. Sarayın iki ən böyük zalından biri olan Şərq zalı gözəlliyi və möhtəşəmliyi ilə diqqət çəkir. Burada rəsmi qəbullar, müşavirələr və təntənəli mərasimlər keçirilib. Qapıları qoz, fıstıq, armud ağaclarından hazırlanmış zal xüsusi zövqlə bəzədilib. Burada şəbəkəli stol və stullar, royal, kreslolar və s. qoyulub. Zəlin tavanına Qurandan ayələr həkk olunub.

Bələdçi deyir ki, bu yazı və bəzəklərə 9 kiloqram qızıl işlədilib. Nəhəng çilçıraq və güzgülərin üzərindəki bralar zalı işıqlandırmaqla bərabər, onun gözəlliyini daha da artırır. Pəncərələrin şüşələrində Tağıyevin ərəb hərfləri ilə adı və soyadı yazılıb. Zəlin müxtəlif hissələrində rast gəlinən və müsəlman memarlığında geniş işlədilən altıguşəli ulduz Süleyman peyğəmbə-

Xalqımızın tarixinə və qan yaddaşına hüzn və şərəf gününü kimi yazılmış 20 Yanvarın 28-ci ildönümü ilə bağlı bölgələrdəki mədəniyyət ocaqlarında silsilə tədbirlər, anım mərasimləri keçirilib.

Ağstafa Regional Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin tabeliyindəki Qazax rayon MKS-nin Elmar Hüseynov adına Mərkəzi kitabxanası, şəhər 1 sayılı, Qazaxbəyli, N.Nərimanov qəsəbə, Yuxarı Sahlı kənd 1 və 2 sayılı, Canallı, Quşçu Ayrim, Alpout, Cəfərli, Məzəm, Xanlıqlar, Dəmirçilər kənd kitabxana filiallarında 20 Yanvara həsr olunmuş tədbirlər təşkil edilib. Tədbirlərdə 20 Yanvar hadisələrini əks etdirən videoçarx nümayiş etdirilib, şəhidlərə, Vətənə həsr olunan şeirlər səslənib.

Şəki Regional Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin tabeliyindəki Qax rayon Mədəniyyət mərkəzində "Qəhrəmanlıq və ictimai tariximiz" adlı anım mərasimi keçirilib. Mərasimdə İ.Dağıstanlı adına Xalq teatri üzvlərinin ifasında ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş olunub.

Oğuz rayon Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən tədbirdə rayon Uşaq inkişaf mərkəzinin şagirdləri 20 Yanvar faciəsi ilə bağlı ədəbi-bədii kompozisiya təqdim ediblər.

Zaqatala rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Humanitar fənlər gimnaziyası ilə birgə anım tədbirində də şagirdlər "Tarixin qan yaddaşı" adlı ədəbi-bədii kompozisiya ilə çıxış ediblər.

Sabirabad rayon Mədəniyyət mərkəzində şəhidlərin əziz xatirəsinə həsr olunmuş tədbirdə çıxış edənlər də 20 Yanvar hadisələrini öz azadlığı, müstəqilliyi, öləkəsinin ərəzi bütövlüyü uğrunda mübarizə aparan xalqımızın tarixində şanlı səhifə kimi səciyyələndiriblər. Mərkəzin foyesində fotostendlərdən və rəsm dərnəyi üzvlərinin əl işlərindən ibarət güşə yaradılıb.

Qəhrəmanlıq və ictimai tariximiz

Bölgələrdə 20 Yanvara həsr olunmuş tədbirlər

Kürdəmir rayon Mərkəzi kitabxanasında rayon Mədəniyyət mərkəzi ilə birgə təşkil olunmuş dəyirmi masada İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Vəsile Əsgərli, Kürdəmir Regional Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin rəisi Elman Məmmədov, Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Düriyə Seyidova, Mərkəzi kitabxananın əməkdaşları Xəlilə Məmmədova və Ərəstun Sadıqov çıxış edərək 1990-cı ilin yanvar hadisələrinin Azərbaycanın azadlığı və ərəzi bütövlüyü uğrunda mübarizə tarixinə qəhrəmanlıq səhifəsi kimi daxil olduğunu vurğulayıblar. 1 sayılı şəhər tam orta məktəbin şagirdlərinin ifasında ədəbi kompozisiya nümayiş olunub.

Xaçmaz Regional Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin əhatə etdiyi müəssisələrdən Xaçmaz şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində "Müstəqilliyə aparan yol" mövzusunda tədbir keçirilib, Uşaq incəsənət məktəbi şagirdlərinin əl işlərindən ibarət "Qan yaddaşımız" mövzusunda rəsm sərgisi təqdim edilib.

Quba rayon MKS-nin Mərkəzi

kitabxanasında da anım mərasimi təşkil edilib, Qusar rayon uşaq incəsənət məktəbində isə 20 Yanvar faciəsinə həsr olunmuş tədbirdə rəsm və əl işləri nümayiş etdirilib, şeirlər səslənib.

Şabran rayon Mərkəzi kitabxanasında ədəbi-bədii kompozisiya, Siyəzen rayon Mədəniyyət mərkəzində dəyirmi masa keçirilib.

Bərdə Regional Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin tabeliyindəki Yevlax şəhər Mədəniyyət mərkəzində məktəblilərin təqdim etdiyi ədəbi-bədii kompozisiya maraqla qarşılanıb. Şəhər Tarix-Diyarşünaslıq muzeyində xatirə mərasimi təşkil olunub.

Tərtər rayon Mədəniyyət mərkəzində, Uşaq musiqi məktəbində, Tarix-Diyarşünaslıq muzeyin-

de şəhidlərin xatirəsi anılıb.

Bərdə rayon Tarix-Diyarşünaslıq muzeyi ilə Rəsm qalereyasının birgə təşkilatçılığı, habelə şəhər 1 və 4 nömrəli uşaq incəsənət məktəbləri, 2 və 3 nömrəli uşaq musiqi məktəbləri, həmçinin Divanlı, Kolayır və Kəltəparaq kənd uşaq musiqi məktəblərində anım tədbirləri olub.

Mingəçevir şəhər şəhid Fəxrəddin Qasimov adına Uşaq incəsənət, 11 illik musiqi və Bülbül adına uşaq musiqi məktəblərində, M.P.Vaqif adına Mərkəzi kitabxanada da tədbirlər keçirilib.

Ağcabədi rayon MKS-nin Mərkəzi kitabxanasının Uşaq şöbəsi tərəfindən "20 Yanvar uşaqların gözü ilə" başlığı altında uşaqların əl işlərindən ibarət rəsm sərgisi, Hindarx qəsəbə, Boyat, Kəhrizli, Biləğan, Kəbirli, Şərəfxanlı, Pəriqullar, Hacılar, Hacıbəddəli kənd kitabxana filiallarında 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsinə həsr edilmiş tədbirlər keçirilib.

Xəbər verdiyimiz kimi, Türkiyədə 20 Yanvar faciəsinin 28-ci ildönümü münasibətilə anım tədbirləri keçirilib.

Yanvarın 19-da Azərbaycanın Ankaradakı səfirliyi və Türkiyənin Yerli Düşüncə Dərnəyinin birgə təşkil etdikləri "Qərənfilin ağısı - 20 Yanvar" xatirə proqramı Türkiyə Milli Kitabxanasında gerçəkləşdi. Əvvəlcə foyədə qurulan 20 Yanvarla bağlı fotosərgiyə baxış keçirildi.

Azərbaycan və Türkiyə şəhidləri bir dəqiqlik sükutla yad edildi, iki dövlətin himnləri səsləndi. Sonra Qanlı Yanvar gecəsi çəkilmiş dəhşətli kadrları əks etdirən "Qərənfilin ağısı - 20 Yanvar" sənədli filmi nümayiş olundu.

Açıılış nitqini Yerli Düşüncə Dərnəyinin sədri, millət vəkili Mətin Gündoğdu etdi.

Sonra Türkiyə-Azərbaycan Parlamentlərarası dostluq qrupunun sədri, professor Necdet Ünüvar çıxış edərək 20 Yanvarın tarixi, Bakıda sovet qoşunlarının törətdiyi qırğının Türkiyədə yaratdığı əks-səhadan danışdı.

Azərbaycanın Türkiyədəki səfiri Xəzər İbrahim gənclik illərinə təsadüf edən o illərin acı xatirələrini bölüşdü, bu hadisənin Azərbaycan xalqının müstəqillik mübarizəsinin şanlı səhifəsi olduğunu dedi.

Türkiyə Prezidentinin baş mü-

Şəhidlərimizin xatirəsi Türkiyədə silsilə tədbirlərlə yad edilib

şaviri Yalçın Topçu çıxışında dedi: "Tarix bizə göstərir ki, başınıza gətirilənləri unutmayın. Unutsanız, yenə o hadisələr təkrarlana, baş verər..." Azərbaycan xalqının zaman-zaman məruz qaldığı qırğınlardan bu gün müxtəlif coğrafiyalarda müsəlmanların üzleşdiyi qırğınlar və savaşlaradək tarixi ekskurs edən Y.Topçu nitqini Azərbaycanın Xalq şairi Xəlil Rzanın "Azadlığı istəmirəm zərər-zərər, qram-qram" şeirindən misralarla bitirdi.

90-cı illərin əvvəlində Azərbaycanda azadlıq hərəkatının iştirakçısı Xanım Xəlilova, Ankara Universiteti Hüquq fakültəsinin müəllimi Cavid Abdullazadə mövzu ilə bağlı fikirlərini bölüşdülər.

Sonda Azərbaycanın Xalq artisti, hər iki ölkənin sevimli sənətkarı Azərin çıxış edərək gənclik dövrlərinə düşən 20 Yanvar hadisələrindən danışdı, şair Xəlil Rzanın şeirini söylədi.

20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsi Ankarada fəaliyyət göstərən Azər-

baycan Mədəniyyət Dərnəyinin təşkil etdiyi tədbirdə də anıldı.

Mərasimdə dərnəyin sədri Cəmil Ünal, sədr müavini Oktay Erol, professor Nəsim Nəsimli, Ankarada fəaliyyət göstərən TOOB Universitetinin dosenti Səriyyə Gəncəli çıxış etdilər. Çıxışlarda bir fikir xüsusi vurğulandı ki, 20 Yanvar Azərbaycan xalqının hüznü, kədərli deyil, qürurla an-

malı olduğu bir tarixdir.

Sonda şair Hanlar Hoca və Karslı Ozan Özkaya şeir söyləyərək şəhidləri yad etdilər.

Azərbaycan Respublikasının İstanbuldakı baş konsulluğu 20 Yanvar faciəsinin 28-ci ildönümü ilə əlaqədar şəhər metrosunun "Yeni Qapı" qovşağında "Qanlı Yanvar" adlı fotosərgi təşkil edib.

Sərgidə 20 Yanvar faciəsinin dəhşətlərini əks etdirən fotolar nümayiş olunub.

Eyniadlı sərgi yanvarın 17-dən 20-dək Mərmərə Universitetində də təşkil olunub. İstanbulda Türkiyə Azərbaycan Dərnəyinin (İSTAD) təşkilatçılığı ilə 20 Yanvar faciəsinin 28-ci ildönümünə həsr olunmuş anım mərasimi keçirilib. Tədbirdə Qanlı Yanvar gecəsinin dəhşətlərini əks etdirən sənədli film nümayiş olunub.

İSTAD-ın sədri Səfər Qaraqoyunlu, professor Adil Allahverdiyev, Türkiyə-Azərbaycan İş Adamları Dərnəyinin sədri Tural Qurbanov və başqaları 20 Yanvar faciəsi ilə bağlı fikir və mülahizələrini bölüşüblər.

20 Yanvar faciəsi Türkiyənin İzmir şəhərində də yad olunub. Azərbaycan Qardaşlıq və İşbirliyi Dərnəyi tərəfindən "Müstəqilliyə gedən yolda 20 Yanvar" adlı konfrans keçirilib. Azərbaycan Mədəniyyət və Dayanışma Dərnəyinin üzvləri şəhərin Bornova rayonunda sakinlərə 20 Yanvar haqqında məlumat veriblər, iki ölkənin bayraqlarını dalğalandırıb, ölkələrini və xalqlarımızın qardaşlığına dair şüarlar səsləndiriblər.

Mehparə Sultanova
Ankara

Üzeyir Hacıbəyli! Artıq bu əfsanəvi insanın, əvəzsiz bəstəkarın adı zamanın mehvərindən çıxaraq əbədiyyətə qovuşmuşdur. Ulu təbiət özü əsrarəngiz musiqi səltənətinin xəzinə açarını məhz Üzeyir bəyin əllərinə etibar etmişdir. Onun yaratdığı «Leyli və Məcnun», «Koroğlu» kimi şedevrlər sanki bir bəstəkar təxəyyülünün məhsulu deyil, yüz illərdir insanlara tanış olan xalq musiqisidir.

Bu günlər 110 illik yubileyi qeyd edilən «Leyli və Məcnun» bəstəkarın ilk operasıdır. Üzeyir bəy bu əsəri 1907-ci ildə 22 yaşında ikən qələmə almış, opera ilk dəfə 1908-ci il yanvarın 25-də Hacı Zeynalabdin Tağıyevin teatrında tamaşaya qoyulmuşdur. Əsər əvvəlindən sonuna qədər gənc Üzeyir bəyin ülvı hislərinin sonsuz təəcəssümüdür.

Operanın yaranması haqqında müəllif belə yazırdı: "O zaman mən ... ancaq solfecionun əsaslarını bilirdim (bunu seminariyada öyrənmişdim), harmoniya, kontrpunkt, musiqi formaları, yeni bəstəkarın bilməli olduğu şeylər haqqında isə heç bir təəvvürüm yox idi" (Əsərləri, II cild, s. 275).

Bütün bu çətinliklərə baxmayaraq, Üzeyir bəy bu operasında Şərq muğamları ilə Qərb simfonizminin vəhdətini böyük məharətlə yaratmış, demək olar ki, onun bir dramatik bəstəkar kimi istedadı bu əsərdə parlaq təzahürünü tapmışdır. «Leyli və Məcnun» operasının hüzn və kədər yüklü ayrı-ayrı musiqi parçaları xalq arasında geniş yayılmış və müstəqil əsərlər kimi bu gün də ifa olunmaqdadır.

İlk tamaşasından bu günədək Azərbaycan xalqının ülvı məhəbbət himninə çevrilmiş bu operanın libretto müəllifi də dahi bəstəkarın özüdür.

Qeyd etməliyik ki, bəstəkarın kiçik qardaşı Ceyhun bəy Hacıbəyli də «Leyli və Məcnun» operasının meydana gəlməsində, ədəbi mətnin tərtibində yaxından iştirak etmişdir. Təsədüfi deyil ki, «Leyli və Məcnun»-un ilk afişasında Üzeyir bəylə yanaşı onun da adı yazılmışdır. Əsərin ilk tamaşası haqqında Ceyhun bəyin xatirələrində oxuyuruq: "...Nəhayət, o əlamətdar gün, daha doğrusu, əlamətdar axşam gəlib çatdı. Hamımız həyəcanlanırdıq. Tamaşanın, demək olar ki, bütün çətinliyi Üzeyirin üzünə düşürdü. O, hələ də yorulmaq bilmədən məşqlər keçirirdi...

Üzeyir dirijor çubuğunu qaldırdı və Tağıyev teatrının tamaşaçı

«Leyli və Məcnun» - 110

Ülvı hislərin təəcəssümü

ilə dolu zalı gərgin bir maraqla tamaşanın başlanmasının şahidi oldu. Tamaşaçılar bütün tamaşa boyu susur, hətta aktyorları alqışlamağa da cəsarət etmirdilər. Təkcə, xüsusilə sentimental tamaşaçıların gözlərindən axan yaş diqqəti cəlb edirdi. Leylinin atası öz qızını Məcnuna ərə verməkdən qəti imtina edəndə bütün tamaşaçılar həyəcanlanmışdı. Yalnız tamaşanın sonunda alqış sədaları eşidildi və əvvəldən axırədək özünü təmkinli aparmış tamaşaçılar, nəhayət, məmnunluq duyğularını, bu vaxtadək görmədikləri tamaşadan aldıkları ləzzəti ifadə etdilər.

Həvəskarların quruluşunda ilk Azərbaycan operasının tamaşası belə başladı və belə qurtardı".

SSRİ Xalq artisti, bəstəkar, akademik Q.Qarayev yazırdı: «Üzeyir Hacıbəylinin həyatının məqsədi irəliyə doğru hərəkət, böyük, fundamental yaradıcılıq məsələlərini həll etmək olmuşdur. Bu yüksələn xətt üzrə tərəqqi «Leyli və Məcnun» ilə bəstəkarın yaradıcılığının zirvəsi olan «Koroğlu» arasındakı böyük fərqdə xüsusilə nəzərə çarpır. Lakin «Koroğlu» nə qədər zəngin, sənətkarlıq nöqtəyindən yüksək olsa belə, yenə də «Leyli və Məcnun» operasını kölgədə qoymur. Azərbaycan xalqının ürəyində «Leyli və Məcnun»-un xüsusi yeri vardır və bu yer əbədidir. Opera səhnəmizin ən yaxşı əsərlərindən biri olan «Leyli və Məcnun» təkcə Azərbaycanda deyil, bütün yaxın Şərqdə ilk opera olmuşdur. Bu, Üzeyir Hacıbəylinin incəsənətimiz üçün misilsiz xidmətlərindən biridir".

Üzeyir bəyin qardaşı oğlu, SSRİ Xalq artisti, dirijor Niyazi bəstəkarın bu ölməz əsərini XVII əsrdə Florensiya və Venesiya bəstəkarlıq məktəbləri nümayəndələrinin yaratdıqları ilk operalara bənzətmiş, keçmişin məşhur musiqi abidələri ilə bir sırada durduğunu söyləmişdir. Niyazi yazırdı: "...«Leyli və Məcnun» operasının yaradılmasında istedadlı bəstəkar Hacıbəyli gözəl dramaturq Hacıbəylinin köməyinə gəlmişdir".

«Leyli və Məcnun» operasının səhnə coğrafiyasının genişliyi başqa xalqların da bu əsərə böyük marağından, məhəbbətindən xəbər verir. Opera Tehran, Təbriz, Aşqabad, Tiflis və b. şəhərlərdə uğurla səhnələşdirilmişdir.

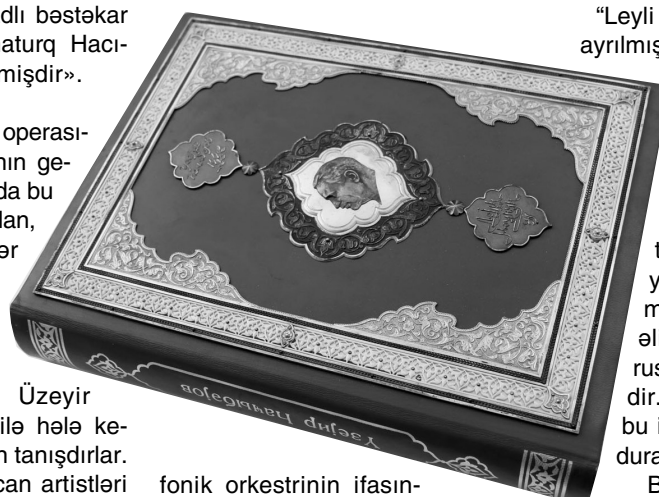
Türk tamaşaçıları Üzeyir Hacıbəylinin əsərləri ilə hələ keçən əsrin əvvəllərindən tanışdılar. 1919-cu ildə Azərbaycan artistləri Türkiyədə qastrol səfərində olmuş, «O olmasın, bu olsun», «Arşın mal alan» operettalarını türk səhnəsində nümayiş etdirmişlər. Heç təsədüfi deyil ki, görkəmli türk yazıçısı, «Çalı quşu», «Damğa», «Dodaqdan qəlbə» əsərlərinin müəllifi böyük Rəşad Nuri Güntəkin Üzeyir bəyin əsərləri ilə tanış olduqdan sonra «Azərbaycan teatırı» adlı məqalə yazmış, bu əsərlərə ideya və sənətkarlıq baxımından yüksək qiymət vermişdi. İllər sonra türkiyəli tamaşaçılar Üzeyir Hacıbəylinin «Leyli və Məcnun»

operasını da izləmək imkanını qazandılar.

2016-cı ilin yanvar ayında Üzeyir bəyin bu ölməz əsəri Ankara Dövlət Opera və Balet Teatrında professor Əflatun Nemətzadənin quruluşunda böyük uğurla tamaşaçılara təqdim olundu. Tamaşanın dirijoru professor Fəxrəddin Kərimov, baş rolları İlkin Əhmədov və Arzu Əliyeva ifa etmişdi. Onların səhnəyə hazırlanmasında Xalq artisti Mənsur İbrahimovun böyük əməyi vardır.

Bu il isə «Leyli və Məcnun» operası 110 illik yubileyi münasibətilə Rusiyanın paytaxtı Moskvada tamaşaya qoyulacaqdır...

Şərqin nadir incisi olan bu operaya ölkəmizdə daima xüsusi diqqət bəslənilir. Əsər hər zaman Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının repertuarındadır. Ötən il iyulun 30-da IX Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalının açılışında teatrın sim-

fonik orkestrinin ifasında «Leyli və Məcnun» operası da ifa olundu. Orkestri Xalq artisti, dirijor Cavanşir Cəfərov idarə edir, baş rolları Gülyaz Məmmədova və Elnur Zeynalov ifa edirdi. Əməkdar incəsənət xadimi Hafiz Quliyevin quruluşunda səhnələşdirilmiş bu misilsiz operaya dünyanın bir çox ölkələrindən gəlmiş musiqisevərlər öz heyranlıqlarını sürəklilə alqışlarla bildirdilər.

Üzeyir bəyin yubileylərində, operanın yaranmasının ildönümlərində «Leyli və Məcnun»-un partituraları, klavirləri dəfələrlə dərc

olunmuş, valları, lent yazıları, disk-ləri, vaxtaşırı işıq üzü görmüşdür. Bütün bu sadalanan nümunələrdən nüsxələr böyük bəstəkarın ev-muzeyində qorunub saxlanılır. Budur, qarşımızda əsərin yaranmasının 75 illik yubileyi münasibətilə nəşr olunmuş partitura vardır. Bəstəkar Nazim Əliverdibəyovun redaktəsi ilə 1983-cü ildə «İşıq» nəşriyyatı tərəfindən çap edilmiş bu partitura əsl sənət əsəridir. Qırmızı cildli kitabın üstü fil sümüyündən düzəldilmiş inkrustasiya, qızıl və gümüş lövhələr ilə çox nəfis şəkildə bəzədilmişdir. Bu kitab muzeydə nümayiş etdirilən ən qiymətli əşyalardan biridir.

Muzeydə «Leyli və Məcnun» operasına həsr edilmiş daha bir sənət əsəri vardır. Bu, rəssam Nəcəfzadə İsmayilovun «İki dahi» adlandırdığı misdən hazırlanmış üç-hissəli kompozisiyadır. Rəssam bu triptixdə XVI əsrin dahisi Məhəmməd Füzuli ilə XX əsrin dahisi Üzeyir Hacıbəyli birliktə təsvir etmişdir. Ortada onların müş-tərəf əsəri olan «Leyli və Məcnun»-dan bir fraqment həkk edilmişdir.

«Leyli və Məcnun» operasına ayrılmış guşədə çəhrayı ipəkdən hazırlanmış bir proqram ev-muzeyini ziyarətə gələnlərin böyük marağına səbəb olur. Bu proqram 2 yanvar 1909-cu ildə Tağıyev teatrında tamaşaya qoyulmuş operanın proqramıdır. Proqram-afişə əski əlifba ilə Azərbaycan və rus dillərində çap edilmişdir. Uzun illərin ruzigarları bu ipək afişanın rəngini soldura bilməmişdir.

Bu gün, 110 il bundan öncə olduğu kimi, «Leyli və Məcnun» operası öz sonsuz şöhrətini qoruyub saxlamaqdadır. İllər keçəcək, 22 yaşlı gənc Üzeyir qələminin məhsulu olan «Leyli və Məcnun» heç bir zaman öz tərəvətini itirməyəcək, azərbaycanlıların, eləcə də dünya xalqlarının musiqisevərlərinin, sevib-sevələnlərinin qəlbini hər zaman rıqqətə gətirəcəkdir.

Gülnarə Ələsgərova
Üzeyir Hacıbəylinin
ev-muzeyinin Ekspozisiya və
kütləvi işlər şöbəsinin müdiri

İlk milli operamız olan «Leyli və Məcnun»-un 110 illik yubileyi yanvarın 21-də Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında operanın növbəti nümayişi ilə qeyd olunub.

Yubiley münasibətilə nümayiş etdirilən tamaşada baş rolları Xalq artisti, 25 ildən bəri Məcnun partiyası ilə tamaşaçı rəğbəti qazanmış Mənsur İbrahimov və onun yetirməsi, gənc xanəndə Arzu Əliyeva ifa ediblər.

Yubiley şərəfinə tamaşa

Digər rollarda Xalq artisti Sabir Əliyev, əməkdar artistlər Cahangir Qurbanov, Təyyar Bayramov, solistlər Afaq Ağayeva, Elnur Zeynalov, Aytən Məhərrəmov, Taleh Yəhyayev və başqaları səhnəyə çıxıb. Operanı Əməkdar incəsənət xadimi Sevil Hacıyeva idarə edib.

Qeyd edək ki, nəinki Azərbay-

canda, həm də bütün müsəlman Şərqində ilk opera sayılan Üzeyir Hacıbəylinin Məhəmməd Füzulinin eyniadlı poeması əsasında bəstələdiyi «Leyli və Məcnun» operası ilk dəfə tamaşaya qoyulduğu 1908-ci ildən bu yana opera səhnəmizin repertuarındadır.

G.Mirməmməd

Bəhruz Kəngərli doğum günündə anılıb

Yanvarın 22-si Azərbaycan peşəkar realist rəssamlığının banisi Bəhruz Kəngərlinin (1892-1922) doğum günü idi. Bu tarix Azərbaycan rəssamları, o cümlədən Naxçıvanda yaşayan təsviri sənət ustaları üçün çox əzizdir.

Naxçıvan Rəssamlar Birliyinin üzvləri Bəhruz Kəngərlinin anadan olmasının 126-cı ildönümünü münasibətilə sənətkarın adını daşıyan, iki il öncə istifadəyə verilmiş Rəssamlar parkında onun heykəli önünə güllər qoyub və açıq səma altında rəssama ithaf olunmuş sərgi keçiriblər. Tədbirdə Azərbaycan Rəssamlar İttifaqına yeni qəbul olunan Qəhrəman Tağıyev, Səriyyə Hüseynova, Nəsrulla Musayev, Fizzə Quliyeva və Elnurə Orucovaya üzlük vəsiqələri təqdim edilib.

Bildirək ki, 2002-ci ildə Naxçıvanda Bəhruz Kəngərli Muzeyi yaradılıb. Onun Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində saxlanan 195 əsərinin surəti çıxarılaraq muzeyə verilib. Rəssamın əsərlərindən ibarət albom-kataloq hazırlanıb, məzarüstü abidəsi abadlaşdırılıb, poçt markası buraxılıb, adını daşıyan sərgi salonunda əsərləri nümayiş etdirilib.

S.Qaliboğlu

Şəhidlərin xatirəsi yad edilib

Milli Kitabxananın nəzdində fəaliyyət göstərən "Açıq kitabxana"da 20 Yanvar faciəsinin 28-ci ildönümü ilə əlaqədar kitab sərgisi və fotoqalereya təşkil edilib.

Sərgidə Bakı şəhər 7 sayılı orta məktəbin 3-cü və 8 sayılı tam orta məktəbin 5-ci sinif şagirdləri və müəllimləri iştirak ediblər.

Kitabxananın direktor müavini Ədibə İsmayilova, müəllimlərdən Tünzalə Şirinova, Gülgəz Həsənova, Nigar Əliyeva və Lələ Qurbanova 20 Yanvar hadisələri ilə bağlı şagirdlərə mə-

lumat veriblər. Uşaqlar sərgidə nümayiş olunan nəşrlər və fotolarla tanış olublar.

Mingəçevir Turizm Kollecinin "20 Yanvar faciəsi tariximizin şərəf və qəhrəmanlıq səhifəsidir" adlı konfrans keçirilib. Tədbirdən əvvəl tələbələrin əl işlərindən ibarət sərgiyə baxış keçirilib.

Konfransı açıq elan edən kollecin direktoru Əyyub Əyyubov 20 Yanvarın Azərbaycan xalqının azadlıq mübarizəsindəki yerindən bəhs edib, bu günün

qan yaddaşımızda hər zaman şan və şərəf simvolu kimi anılacaq tarix olduğunu vurğulayıb.

Sonra 20 Yanvar hadisələrindən bəhs edən sənədli film nümayiş olunub. Pedaqoqlar Kifayət Əliyeva, Vüqar Nağıyev və Gülay İbrahimli mövzu ilə bağlı məruzələrlə çıxış ediblər.

Tələbə öz fəaliyyət qrupunun fəalları ədəbi-bədii kompozisiya təqdim ediblər.

Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyəti Bakı Şəhər Mədəniyyət və Turizm Baş

İdarəsinin Bakı Uşaq Teatrı ilə birgə Q.Abbasov adına Mədəniyyət evində 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsinə həsr olunmuş tədbir keçirib.

Tədbirdə rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Rəşad Hacıyev, Bakı Uşaq Teatrının direktoru İntiqam Soltan çıxış ediblər.

Çıxışlardan sonra Bakı Uşaq Teatrının repertuarından "Vətən" tamaşası nümayiş olunub. Tamaşa Azərbaycan dövlət atributlarına - Dövlət bayrağına və Dövlət himninə həsr edilib.

Aşıq Xanmusa Musayev dünyasını dəyişib

Azərbaycan aşıq sənətinə itki üz verib. Şirvan aşıq mühitinin ən görkəmli nümayəndələrindən olan ustad aşıq Xanmusa Musayev 2018-ci il yanvarın 22-də vəfat edib.

Xanmusa Musaxan oğlu Musayev 1922-ci ildə Şamaxının Şamlı kəndində anadan olub. İbtidai təhsilini bitirdikdən sonra məşhur balaban ustası İzzətali Zülfüqarovla bərabər sənət aləminə qədəm qoyub. Aşıqlıq sənətini əvvəlcə atası Musaxan və əmisi Cənnətalıdan öyrənib, eyni zamanda aşıq Xanbaladan dərs alıb. Daha sonra isə Cəyirli ustad aşıq Abbasdan sənətin sir-lərini daha mükəmməl öyrənib.

Aşıq Xanmusa uzun müddət Qobustan rayon Mədəniyyət evində aşıqlar ansamblına başçılıq edib. O, iki dəfə ümumittifaq müsabiqəsinin laureatı olub, dəfələrlə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, Bakı Şəhər Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin fəxri fərmanı və diplomları ilə təltif olunub.

2016-cı ilin iyulunda ölkə Prezidentinin sərəncamı ilə ona "Əməkdar mədəniyyət işçisi" fəxri adı verilib.

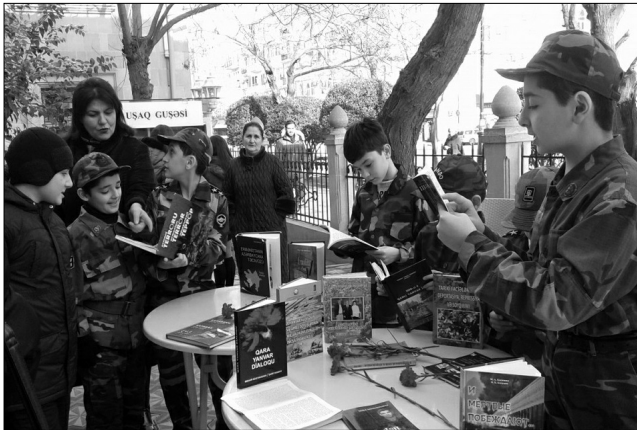
Aşıq Xanmusa bədii yaradıcılıqla da məşğul olub, aşıq şeirinin müxtəlif şekillərində şeir qoşub, qəzəllər yazıb, kitabları çap olunub. Onun həyat və sənət yolundan bəhs edən "Şirvanlı aşıq Xanmusa" və "Mən getsəm də, bu dünyada qalacağdım aşıqlığım" kitabları nəşr olunub. 2016-cı ildə Azərbaycan Aşıqlar Birliyi ona həsr olunmuş "Günümüzün ustad aşıqları: Xanmusa Musayev" adlı kitabı nəşr etdirib.

Özünəməxsus ifa tərzii ilə xalq məhəbbəti, el sevgisi qazanan aşıq dastanlarımızın gözəl bilicisi idi. Şirvan aşıq mühitinin klassik ənənələrini yaşadaraq sənətin dünənini ilə sabahı arasında mənəvi körpü rolunu oynayan sənətkar ustadlardan öyrəndiklərini böyük həvəslə gənclərə öyrədirdi.

Ustad aşıq Xanmusa Musayevin əziz xatirəsi doğmalarının, əzizlərinin və sənətsevərlərin qəlbində dəim yaşayacaq.

Allah rəhmət eləsin.

Azərbaycan Aşıqlar Birliyi

Özbəkistanda anım mərasimi

Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində 20 Yanvar şəhidlərinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbir çərçivəsində mərkəzin nəzdindəki rəsm dərnişin üzvlərinin 20 Yanvar faciəsinə dair çəkdiyi rəsmlər, habelə fotoşekillərdən ibarət sərgi təqdim edilib. Tədbirdə çıxış edən Azərbaycanın Özbəkistandakı səfiri Hüseyn Quliyev 20 Yanvar faciəsi haqqında danışaraq, bu hadisələrin Azərbaycanın istiqlalı yolunda çətin sınaq olduğunu və Azərbaycan xalqının qəhrəmanlığını bütün dünyaya nümayiş etdirdiyini qeyd edib.

Özbəkistan-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin nümayəndəsi, dosent Gülbahar Aşurova şəhidlərin qanının yerdə qalmadığını, Azərbaycan öz istiqlalını əldə etdiyini bildirib, Özbəkistanın Xalq şairi Camal Kamalın "Azərbaycan" şeirini söyləyib.

Mərkəzin nəzdindəki Azərbaycan dili kurslarının uşaqlar

ları 20 Yanvar şəhidləri haqqında şeirlər oxuyublar.

Anım tədbirində faciə qurbanlarına həsr olunmuş rekviyem iştirakçılara təqdim edilib. Daşkənddəki Nizami adına Dövlət Pedaqoji Universitetinin dosenti Davron Kadirovun rəhbərliyi ilə ansambl özbək məqamlarını, ağılarını, Özbəkistan Dövlət Konservatoriyasının vokalçısı Şaxistə Pınzarova qəmli xalq türkülerini ifa ediblər.

Populyar mahnılar müəllifi Moskvada dəfn olunub

Yanvarın 22-də Moskvada tanınmış bəstəkar, Rusiyanın Xalq artisti Vladimir Şainskinin dəfn mərasimi keçirilib. 12 dekabr 1925-ci ildə Kiyevdə anadan olan, 40-cı illərdə P.İ.Çaykovski adına Moskva Konservatoriyasının Orkestr fakültəsində oxuyan Vladimir Şainski daha sonra (1962-1965) Bakıda, Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının (indiki Bakı Musiqi Akademiyası) Bəstəkarlıq fakültəsində Qara Qarayevin sinfində təhsil alıb.

Vladimir Şainski zamanının məşhur bəstəkarlarından biri olub, uşaqlar və böyüklər üçün populyar mahnıların, məşhur cizgi filmlərinə ("Çeburaşka", "Timsah Gena") musiqilərin müəllifidir. SSRİ Dövlət mükafatına layiq görülüb. Həmçinin müxtəlif estrada ansamblarına rəhbərlik edib.

Bəstəkar 2000-ci ildə İsrailə köçüb. 2004-cü ildən ABŞ-da (Kaliforniya ştatı, San-Diyeqo şəhəri) yaşayıb. 2017-ci il dekabrın 25-də orada vəfat edib. Ailəsinin istəyi ilə nəşi Moskvaya gətirilərək dəfn olunub.

Vida mərasimində vaxtilə bəstəkarla sıx yaradıcılıq münasibətləri olmuş tanınmış musiqiçilər, o cümlədən Azərbaycanın Xalq artisti, ölkəmizin Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu iştirak edib.

Azərbaycan

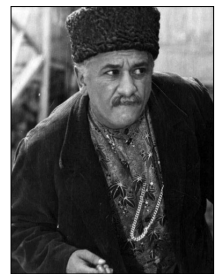
24 yanvar 1905 - Ədəbiyyatşünas alim Məmmədrazım Ələkbərli (1905-1938) Dərbənd şəhərində anadan olub. BDU-nun rektoru, Azərbaycan Yazıçılar İttifaqı idarə heyətinin ilk sədri olub. «Azərbaycan ədəbiyyatı» kitabının müəllifidir.

24 yanvar 1909 - Xalq artisti, professional təhsil almış ilk azərbaycanlı dirijorlardan Əşrəf Həsən oğlu Həsənov (1909 - 9.8.1983) anadan olub.

24 yanvar 1922 - Aşıq Şakir (Şakir Şahverdi oğlu Hacıyev; 1922 - 10.4.1979) anadan olub.

24 yanvar 1941 - Xalq artisti, məşhur qarmon ifaçısı Aftandil Eynulla oğlu İsrəfilov anadan olub.

24 yanvar 1961 - Əməkdar artist Sabir Novruz oğlu Məmmədov Qazax rayonunun Poylu kəndində doğulub. 1989-cu ildən Akademik Milli Dram Teatrında çalışır.

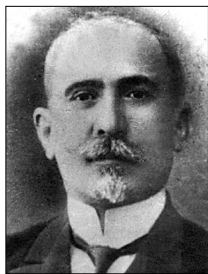
25 yanvar 1984 - Görkəmli aktyor, Xalq artisti Məmmədrazı Şeyxzamanov (4.8.1915, Gəncə - 1984) vəfat edib. "Bəxtiyar", "Bir qalının sirri", "Qatır Məmməd", "Nəsimi", "Əhməd həradadır?", "Tütək səsi" filmlərində yaddaqalan obrazlar yaradıb.

25 yanvar 1887 - Yazıçı, ədəbiyyatşünas, pedaqoq Seyid Hüseyn (Hüseyn Mir-kazım oğlu Sadiqzadə; 1887 - 6.1.1938) Bakıda doğulub. Bu gün də bədii təvəttini saxlayan maraqlı hekayələrin müəllifidir. Repressiya qurbanı olub.

25 yanvar 2001 - Azərbaycan Avropa Şurasına tamhüquqlu üzv olub. Avropa Şurasına üzlük mədəniyyətimizin təbliği üçün də əlavə imkanlar açdı. Azərbaycan

TƏQVİM**24-26 yanvar**

təşkilatın mədəniyyətlə bağlı proqramlarında iştirak edir.

26 yanvar 1863 - Maarifçi alim, ədəbiyyatşünas və publisist Fəridun bəy Köçərli (1863-1920) Şuşada doğulub. Qori Müəllimlər Seminariyasında dərslər deyib, 1906-cı ildə seminariyanın Azərbaycan bölməsinin Qazaxa köçürülməsinə nail olub və ömrünün sonunadək ona rəhbərlik edib. 1920-ci ilin mayında Gəncədə antisovet üsyanı zamanı bolşevik ermənilər tərəfindən güllələnib.

26 yanvar 1942 - Filologiya elmləri doktoru, professor, tanınmış jurnalist Cahangir Əbdülməli oğlu Məmmədli Ağdamın Novruzlu kəndində doğulub. 50 ilə yaxındır BDU-nun Jurnalistika fakültəsində pedaqoji fəaliyyət göstərir. İctimai Televiziya və Radio Yayımaları Şirkəti Yayım Şurasının sədri olub.

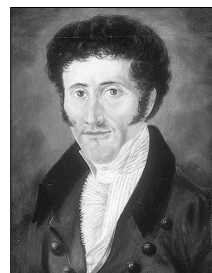
26 yanvar 1971 - Xalq artisti, müğənni Aygün Kazımova Bakıda anadan olub.

26 yanvar 2006 - Görkəmli xanəndə, Xalq artisti İslam Tapdıq oğlu Rzaev (11.11.1934 - 2006) vəfat edib. Dünyanın bir çox ölkələrində Azərbaycan mədəniyyətini təmsil edib, mahnılar ("Gəl, inad

etmə", "Dağlar başı" və s.) bəstələyib. Muğam Teatrının yaradıcısı və 20 ilə yaxın bədii rəhbəri olub. "Şöhrət" ordeni ilə təltif olunub.

Dünya

24 yanvar 1732 - Fransız dramaturqu Pyer Bomaş (Pierre-Augustin Caron de Beaumarchais; 1732-1799) anadan olub. "Seviliya bərbəri", "Fəqarəonun evlənməsi" komediyalarının müəllifidir.

24 yanvar 1776 - Alman yazıçısı, bəstəkar, rəssam Ernst Teodor Vilhelm Amadey Hofman (Ernst Theodor Amadeus Hoffmann; 1776-1822) anadan olub. Əsərləri: "Şeytan eliksiri", "Birelər hökmdarı" romanları, "Qızıl qazan" povesti, "Şelkunçik (fındıqçıran - red.) və siçanlar kralı" nağılı (P.İ.Çaykovski nağılı əsasında balet yazıb).

24 yanvar 1848 - Rus rəssamı Vasili İvanoviç Surikov (1848-1916) anadan olub. Əsərləri: "Strelets edamının səhəri", "Suvorovun Alp dağlarını aşması", "Stepan Razin" və s.

24 yanvar 1901 - SSRİ Xalq artisti, görkəmli kinorejissor Mixail Romm (1901-1971) anadan olub. "Lenin Oktyabrda" bədii, "Adi faşizm" sənədli filmlərinin müəllifidir.

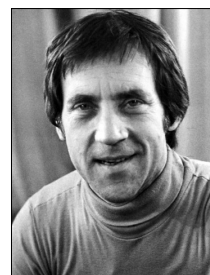
25 yanvar 1759 - Şotland şairi Robert Berns (Robert Burns; 1759 - 21.7.1796)

anadan olub. Bernsin şərəfinə 25 yanvar Şotlandiyada milli bayram günü kimi qeyd olunur.

25 yanvar 1832 - Rus rəssamı, peyzaj ustası İvan Şişkin (1832-1898) anadan olub. Məşhur əsərləri: "Ağcaqayın meşəsində səhər", "Çovdar tarlası" və s.

25 yanvar 1874 - İngilis yazıçısı Uilyam Somerset Moem (William Somerset Maugham; 1874-1965) anadan olub. "Ehtiraslar yükü", "Ay və quruş" romanlarının, "Teatr", "Ülgücün tiyəsi" povestlərinin müəllifidir.

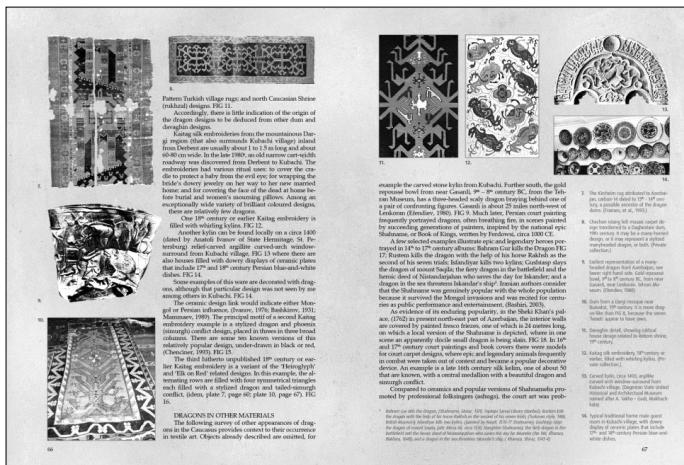
25 yanvar 1882 - İngilis yazıçısı Vircinia Vulf (Virginia Woolf; 1882-1941) anadan olub. Romanları: "Missis Delloey", "Mayaka doğru", "Orlando" və s.

25 yanvar 1938 - Məşhur rus şairi və müəllif mahnıları ifaçısı, aktyor Vladimir Semyonoviç Vısofski (1938 - 25.7.1980) anadan olub. "Görüş yerini dəyişmək olmaz", "Kiçik tragediyalar", "İntervensiya", "Tayqanın sahibi", "Çar Pyotr ərəbi necə evləndirdi" filmlərinə çəkilib.

26 yanvar 1921 - SSRİ Xalq artisti, kinorejissor Yuri Ozerov (1921-2001) anadan olub. Böyük Vətən müharibəsinə həsr olunmuş kinoepopeyaların ("Azadlıq", "Moskva uğrunda döyüşlər", "Stalinqradda") müəllifidir.

26 yanvar 1925 - Amerika aktyoru, rejissor Pol Nyuman (Paul Leonard Newman; 1925-2008) anadan olub. Filmləri: "Fırıldaqçı", "Soyuqqanlı Lük", "Pulların rəngi" ("Oskar" mükafatı, 1986) və s.

Hazırladı: Vüqar Orxan**"Azərbaycan xalçaları" jurnalının növbəti sayında**

"Azər-İlmə" Xalçaçılıq Mərkəzinin və AMEA Rəyasət Heyətinin birgə təsisçiliyi ilə nəşr olunan "Azərbaycan xalçaları" jurnalının 24-cü nömrəsi çap edilib.

Jurnalda görkəmli yazıçı, azərbaycanşünas-alim Yusif Vəzir Çəmənzəminlinin "Bizdə xalçılıq", tarix üzrə fəlsəfə doktorları Könül İmamverdiyevanın "Bayraq tarixi yaddaşın daşıyıcısıdır", Tahir Şahbazovun "XIX əsr Azərbaycan memarlığı və incəsənətinin bəzi məsələlərinə da-

ir", Cavid Bağırzadənin "Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin ilk orta əsrlər dövrü tarixi coğrafiyasına dair", Bayram Quliyevin "Elxanilər dövrü Azərbaycanın xəttatlıq və miniatur tarixinə qısa bir nəzər" və başqa məqalələr yer alıb.

Nəşrdə həmçinin əcnəbi müəlliflərdən tarix elmləri namizədi Acap Bayriyevanın (Türkmənistan) "İslam dünyasının incəsənəti: İslam mədəniyyətinin memarlığı və türkmən xalçalarına təsiri", Mariya Filatova-

nın (Rusiya) "Dövlət Şərq Muzeyinin kolleksiyasında saxlanılan 1920-ci illərə aid Azərbaycan tikmələrində təsviri motivlər", Robert Çensin (Böyük Britaniya), Səida Qarunova və Məmmədşah Məmmədşahovun (Dağıstan) "Azərbaycanın və Dağıstanın xalçalarında və tekstil nümunələrində əjdaha obrazları" mövzularında məqalələri dərc edilib.

Jurnalın baş redaktoru Əməkdar incəsənət xadimi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, professor Vidadi Muradovdur.

50 mindən artıq arxiv sənədi uçota alınıb

Milli Arxiv İdarəsində 380 saxlama vahidi üzrə 9 min 231 vərəq arxiv sənədi Elektron Arxiv Sistemi (EAS) üzrə elektron daşıyıcılara köçürülüb.

İdarənin informasiya təminatı və elektron xidmətlər mərkəzinin rəhbəri Natiq Eminovun bildirdiyinə görə, ümumilikdə 54 mindən artıq işin qutulaşdırılaraq etibarlı saxlanması təmin edilib. Eyni zamanda sənədlərin bərpası və cildlənməsi işləri davam etdirilərək 50 minə yaxın vərəq bərpa olunub, 55 mindən artıq iş

cildləni, 7 minə yaxın foto və fonosənəd konservasiya-profilaktiki cəhətdən xüsusi maddələrlə işlənilib.

İdarə rəsmisi bildirib ki, ötən il tanınmış şəxslərin 12 min 680 şəxsi mənsəli sənədinin dövlət mühafizəsinə qəbulu təmin edilib.

2017-ci ildə 37 min kağız əsaslı iş, 1500 elmi-texniki sənəd, 2900 kino və fotosənəd, 130 fonovideo sənəd, cəmi 41 min 530 saxlama vahidinin qəbulu hesabına Milli Arxiv Fondu daha da zənginləşib.

Əfşarlar dövrünə aid kitabın surəti əldə edilib

AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu direktorunun elmi işlər üzrə müavini, filologiya elmləri doktoru Paşa Kərimov Əbdürrəhim Şirvaninin Tehranın Məclis kitabxanasında saxlanılan, Əfşarlar dövrünə aid türk dilinin leksika və qrammatikası barədə "Kitabiməzhər ettürki" əsərinin surətini əldə edib.

Müqəddimə, dörd fəsil və nəticədən ibarət kitabda Azərbaycan, Osmanlı türkcəsi, özbək dilinin xüsusiyyətləri araşdırılır, farsdilli əhaliyə bu dillər barədə məlumat verilir. Müəllif ayrı-ayrı sözlərin mənasını, leksik, morfoloji xüsusiyyətlərini izah edərkən Nəvai, Füzuli və başqa şairlərin əsərlərindən nümunə kimi istifadə edib.

26 yanvar**Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrı****Zərifə Əliyeva küçəsi 8**

26 yanvar R.Hacıyev - "Qafqazlı qardaşqızı" (rus dilində)

19.00

Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı**Xaqani küçəsi 7**

26 yanvar N.A.Nekrasov - "Peterburq sələmçisi"

19.00

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrı**Nizami küçəsi 72**

26 yanvar S.S.Axundov, A.Şaiq - "Qaraca qız"

14.00, 16.00

Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı**Neftçilər prospekti 36**

26 yanvar Rus xalq nağılı - "Qoğal"

12.00, 14.00,

Rus xalq nağılı - "Qoğal" (rus dilində)

16.00

Yuğ Dövlət Teatrı**Neftçilər prospekti 36 (Kukla Teatrının binası)**

26 yanvar Mərcan Dədənin "Sufinin arzuları" kompozisiyası əsasında - "Rindü-şeyda"

19.00

Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyası**İstiqlaliyyət küçəsi 2**

26 yanvar U.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri

19.00

Bədii rəhbər - Rauf Abdullayev; solist - Cəmil Sədizadə (piano)

Türkiyədə azərbaycanlı yazıçıların kitabları çap edilib

Görkəmli yazıçı, ədəbiyyatşünas Mir Cəlal Paşayevin (1908-1978) "Kəmtərovlar ailəsi" adlı hekayələr kitabı Türkiyədə işıq üzü görüb.

Azərbaycan Yazıçıları Birliyindən verilən xəbərə görə, yazıcının 110 illik yubileyinə erməğan olaraq hazırlanan nəşr Türk Ədəbiyyatı Vəqfi tərəfindən "Türk dünyası ədəbiyyatı seriyası"ndan çap olunan birinci kitabdır.

Topluda Mir Cəlalın

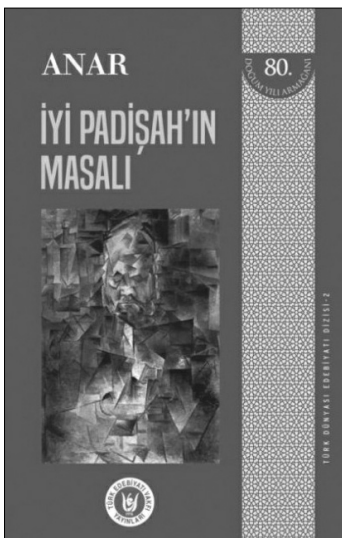
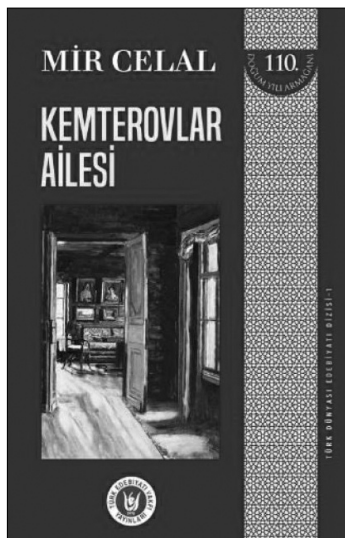
"Həkim Cinayətov",

"Bostan oğrusu", "İclas qurusu", "Kəmtərovlar ailəsi",

"İstifadə", "Elçilər qayıtdı", "Niyə ovdan ayaq çəkdim",

"Təzə toyun nəzakət qaydaları", "Vətən yaraları", "Su-

suzluq" və başqa hekayələri yer alıb.

Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anarın "Yaxşı padşahın nağılı" kitabı da Türkiyədə nəşr edilib. Yazıcının 80 illik yubileyi münasibətilə hazırlanan kitab da "Türk dünyası ədəbiyyatı seriyası"ndan işıq üzü görüb. Kitabda Anarın "Yaxşı padşahın nağılı" hekayəsinin Azərbaycan, türk, türkmən, qaqauz, krım-tatar, qırğız, qazax, özbək, başqırd, rus və fars dillərində tərcümələri

yer alıb. Hekayəni müxtəlif türk dillərinə İmdat Avşar, Maya Samizadə, Şahinə İbrahimova, İbrahim Türxan, Feyruza Qəribova, Leniyara Səlim, Seyran Süleyman, Ergali Erbosinov, Güllü Qərənfil və başqaları çeviriblər.

"Dünya Aytmatovu oxuyur"

Qırğızıstanda "Dünya Aytmatovu oxuyur" adlı ədəbi aksiyaya start verilib. Aksiya "Cəmilə", "Əlvida, Gülsarı!", "Ağ gəmi", "Əsrə bərabər gün" və s. kimi dünya şöhrətli əsərlərin müəllifi Çingiz Aytmatovun (1928-2008) 90 illik yubileyinə həsr edilib.

Onlayn fləşmobda iştirak etmək istəyənlər Aytmatovun əsərlərindən oxuduqları kiçik parçanı videoya yazaraq, çarxı müvafiq həşteqlər ilə sosial şəbəkələrdə yerləşdirməlidirlər. Videoçarxın müddəti 2 dəqiqədən çox olmamalıdır.

"Novosti literaturı" ("Ədəbi xəbərlər") saytı xəbər verir ki, "Dünya Aytmatovu oxuyur" aksiyasının təşəbbüskarı Qırğızıstanın Təhsil və Elm Nazirliyi. Layihə Çingiz Aytmatov irsini təbliğ etmək, əsərlərinin mütaliəsi mədəniyyətini formalaşdırmaq məqsədi daşıyır.

Bunların hamısı cəmi-cümlətəni 33 yaşda yaşanıb! Yazısına pozu, kəsdiyinə sorğu-sual olmayan rep-ressiya kampaniyası ərəfəsində ekranlara çıxan bir film - sonralar milyonlarla şagird və tələbənin "Azərbaycan sovet ədəbiyyatı" dərsliyindən tanış olub se-vəcəyi məşhur imzalar içə-risində ən çox bu qeyri-məşhur isimi narahat edir və o, "Ədəbiyyat qəzeti"nin 1 iyun 1936-cı il sayında, adını növbəti ilin qara siyahısına salası bir məqalə yazır: "Pis ssenaristin oy alıb gəldiyi yerdə"...

O, həmin məqalədə milli namus-viddan gözü ilə də baxdığı bu filmin ("Mavi dənizin sahilində") ilk epizodunu belə məzmunlaşdırır: "Qara çadralı bir türk qadın, özündən başqa heç kəsini olmadığı bir yerdə çadrasına bərk-bərk bürünüb oturmuş, ağzında uzun tənbəki çubuğu tütüleyir, ruzigar qadının yamaqlı tumanını oynadır və onun cılız baldırları görünür..."

Daha sonra, siyasi diktəyə tabe müəlliflərin bütövlükdə Azərbaycan məmləkəti obrazını məsxərəyə qoymasından bəhs edən bu ədəbiyyatşünas-filosof onları "...artıq muzey eksponatına çevrilmiş başmaq geyindirmək, başlarına özlərini lotu-bambılıya bənzədən papaq qoydurmaq, öz dillərini gülünc şəkllə salıb, sarsaq türk obrazı yaratmaqla nə demək istəyirsiniz" kimi ictimai sorğu-qınaq ayağına çəkir.

Azlıqda qalan xalqları mədəniyyətsiz, cahil görməyə və göstərməyə çalışan bolşevizm ideologiyasına bu tutarlı cavab, tezliklə millətin qaymağını üzləyəsi rep-ressiya sunamisinə qədərki dövrdə bu xalqın əsl ziyalılardan xali olmadığını da isbatlamırmı?

Və maraqlıdır ki, məhz bu məqalədən sonra həmin epizod filmdən çıxarılır...

1936-cı ildə "Çapayev" filmi-nin Azərbaycan dilinə dublyajında da xüsusi əməyi olmuş, çox qısa bir ömürdə çox belə vəfalı

Məmməd kazım Ələkbərli

Ən gənc rektor, sədr, direktor, baş redaktor (üç qəzetdə), ən kəsərli publisist, filosofanə ədəbiyyatşünas və... "xalq düşməni"...

vətəndaş, milli ziyalılıq görəvləri görmüş -

Bu soydaşımız -

1905-ci il yanvarın 24-də Dərbənddə anadan olub. Uşaqkən məhəllədə "od-alov", orta məktəbdə "ən sütül professor" adları qazanıb. Yeniyetməliyində ailə-ətrafından eşitdiyi, ilk gənclik çağındasa fərqi-nə vardıqı "balıq deryada böyüyər" məsələsinə binaən, çoxdanlardan eşidib-eşiqinə düşdüüy Bakıya üz tutur. On yeddi yaşında qəbul olunub iyirmi ikisində bitirdiyi Azərbaycan Pedaqoji İnstitutundan (Dil-ədəbiyyat fakültəsi) sonra təhsilini Moskvada davam etdirib.

1934-cü ildə Bakıya döənən bu gənc fenomen tarixin qarşısındakı dörd (təleyinsə iki cüt nakam) ilində, müasirlərindən birinin təbirlə desək, "ərzin işləri"ni görüb. Gən-cə Vilayət Xalq Maarif Şöbəsinin müdiri işləyən Məmməd kazım Ələkbərli pedaqoji işlə bərabər, bədii yaradıcılığa, ümumən mətbu sahəyə çox meyilli olub. Gəncədə yaşayarkən "Qızıl Gəncə" jurnalı-

nın baş redaktoru kimi də fəaliyyət göstərmiş bu qaynar gəncin bu sahədəki qabiliyyət və istedadını görən respublika rəhbərliyi onu Mahaçqalada "Dağıstan fə-qərası" qəzetinin redaksiyasını yaratmağa göndərib. Bu işi çox uğurla təşkil edən Məmməd kazım həm də orada iki il "Maarif yolu" jurnalına məsul redaktorluq edib.

22 yaşında "İdealizm və materializm və yaxud yeni fəlsəfə", 24 və 30 yaşlarında "Yeni əlifba və orfoqrafiya", "Azərbaycan ədəbiyyatı" kimi sanballı kitablar yazmış bu ədəbiyyatşünas-alimin səs-sədası bütün ölkəni bürüyüb. Hələ 30 yaşı tamam olmamış Azərbaycan Dövlət Universitetinin (BDU) ikinci azərbaycanlı (birinci T.Ş. Sımurğ) rektoru, 1934-cü ildə təsis edilən Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının idarə heyətinin sədri seçilib. Azərbaycan KP MK yanında "Kom-munist" nəşriyyatının direktoru, "Ədəbiyyat qəzeti", "Bakinski rabo-çı", "Vışka" qəzetlərinin, "Zərbəçi", "Sürət", "İnqilab və mədəniyyət", "Firqə işçisi" jurnallarının baş redaktoru işləyib.

Müasirlərindən bəziləri "M.Ələkbərli müasiri olduğu şair və yazıçı-lar, tənqidçilər, eləcə də klassik ədəbiyyatımız haqqında söz de-yərkən müəyyən mənada ehtiyatlı olmağa çalışmış", "Bu görkəmli ədəbiyyatşünas-alim xeyli milli çə-baları ilə bahəm, bəzən, zəmanə ilə addımbaadım ayaqlaşmışdı da" kimi fikirlər işlətsələr də, öz kristal dönməzliklərinin güdazına getmiş Mikayıl Rəfil, Əhməd Cavad, Al-mas İldırım və başqalarının onun haqqında yazdıqları rəğbət hissillə dolu məqalələr şəhadət verir ki, bu adam dövrün "mübahisəli"lərindən çox, mübarizlərindən olub. Elə onun 1938-ci ilin məlum "cəza təq-dirləri"ndə güllələnməsi də bunu təsdiq edir və sonda bu qənaətə işləyən xatirələrdən -

Fraqmentlər

"Mənim... üzde "qırmızı", içdə qızıl professor dayım"...

Xeyli yığcamlaşdırmağa çalışdığım bu hekayət, Mircəfər Bağirovun eynəyini sındıran bir qızın - həyatın saysız-hesabsız keşməkeşlərini yaşaya-yaşaya 90 ili geridə qoymuş Asya xanımın dilindəndir.

"Biz əslən dərbəndliyik. Ana tərəfim Fətəli xan nəslindəndir. Ovaxtlar vəziyyət çox ağır idi; adambaşına üç yüz qıram çörək verirdilər, onu da ki, çox zaman yavan yeyirdik.

Xatirələrim içərisində ən acı və ən şirini Məşədli Məmməd kazım dayımla bağlı olanlardır. Çox savadlı, ziyalı adamlardan idi mənim o bəxt-talesiz dayım. Bizim Pedaqoji İnstitutdan sonra təhsilini Moskvada davam etdirib. Xüsusi istedadı və bacarığına görə, bir kərə Stalin ona "Krasni professor" deyib və onu Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsinə birinci katib təyin etmək istəyirmiş. Bu məqsədlə dayımı Moskvadan Azərbaycana göndəriblər. Gələndə nə anasına, nə də xətrini hamıdan çox istəyən mənəyizə heç nə demədi. Elə hey susurdu. Sən demə, ürəyində bu baş vəzifəyə layiq bildiyi Mircəfərin adını Moskvada necə dilə gətirmək haqda düşünürmüş.

Mircəfər bizə hər gələndə məni qucağına alırdı. Qərribə kişi idi. Heç gülər üzü olmazdı. Bir dəfə də məni qucağına alanda eynəyini gözümdən alıb oynadarkən əlimdən düşüb sındı. Dayımın mənə çox sərtliliklə təpinməsi heç vecimə olmadı, amma qucağında oturdum kişi ona "işin yoxdur, lap əcəb elədi!" deyəndə yaman qorxdum..."

Mircəfər dayımın yaxın dostlarından idi. İstəyirdi onu qabağa çəksin. Nəhayət, bir kərə cəsəretə gələrək, Bağirovun təqdimatını eləyib Stalinə. Özününse elmi

araşdırmalarla məşğul olmaq istədiyini bildirib.

Bağirov Mərkəzi Komitəyə rəhbər təyin olunandan sonra da bizə tez-tez gəlirdi. Onda artıq Məmməd kazım dayım bizi də Dərbənddən Bakıya gətirmişdi.

Dayım həbs olunanadək bizə iki adam daha çox gəlib-gedirdi: Səməd Vurğun və Mircəfər Bağirov. Amma dayımı (bizə məlum olmayan səbəblərdən) bu ən yaxın dostunun əliylə yox etdirdi Stalin!"

Bu çox gənc ağsaqqalı xarakterizə edən digər fakt və xatirələr də az deyil. Məsələn, bu canlı mü-təhərrik-mühərrik insan nakam şairimiz M.Müfqiğin güllələnməsinə "üç səbəb"dən birinin "baiskarı" da olub. Dövrün "tamamilə məxfi" qrif-serialının "doklad"lamasına görə, 1930-cu ildə qanunsuz "Mü-savat" gənclər təşkilatına cəlb edilən Mikayıl İsmayilzadə Ə.Cavad, H.Cavid və başqa millətçilər tərəfindən dəstəklənib, "1935-ci ildə Məmməd kazım Ələkbərli tərəfindən təşkilata üzv edilib"...

O dövrün (əslində, bütün zamanların) ən dramatik dramaturqu Cəfər Cabbarlı ilə ilgili epizodu da çox təsirli...

Belə ki, 1934-cü il, 31 dekabr, səhər saat 10-da onunla birlikdə (Yazıçılar İttifaqının sədri olaraq) M.Bağirovun qəbulunda olub, elə bu rəhbərin öz tapşırığıyla "Pravda" qəzeti üçün yazdığı (sonralar "Fır-zə" adıyla məşhurlaşası) "Bakı" no-vellasını oxuyası böyük sənət-səhnə sənətkarının ömür pərdəsi, həmin görüşdən 6 saat əvvəl (gecə saat 4-də), bütün Azərbaycan tamaşaçısı və ailə üzvlərinin xəbəri olmadan enir; həyat yoldaşı Sona xanım qəflətən yuxudan ayılıb işığı yandırır və onun çöhrəsində müəmmalı bir təbəssüm, yanaqlarında iki damla göz yaşı görür...

Və... ötən əsrin 70-lərində həmin hadisənin davamı qismində eşitdiyim bir xatirə: "Cəfərin dəfinəndə, mərasimin təşkilatçısı Məmməd kazım Ələkbərli heç özünə gələ bilmirdi, həddən ziyadə pejmürdə idi, cəpəvan alınının dü-yün-qırıqlarına çırtma vursaydın, qan sızardı..."

Tahir Abbaslı

“Nar bağı” filmi Sofiya və Brüsseldə nümayiş olunub

Bolqarıstan paytaxtındakı Kino evində MENAR film festivalı (Sofia MENAR Film Festival) çərçivəsində Azərbaycan kinosunun 120 illik yubileyi ilə əlaqədar film gecəsi təşkil olunub.

Tədbir Azərbaycanın Bolqarıstandakı səfirliyi və Müqəddəs Kliment Oxridski adına Sofiya Universiteti nəzdində fəaliyyət göstərən Bakı Slavyan Universitetinin Azərbaycan dili və mədəniyyəti mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə reallaşdı.

Tədbirdə Milli Məclisin deputatı Ağacan Abıyev, Bolqarıstanın mədəniyyət xadimləri, xarici diplomatlar, Azərbaycan diasporunun üzvləri iştirak ediblər.

Sofiya şəhərinin meri Yordanka Fandikova tədbir iştirakçılarına təbrik məktubu

ünvanlayıb.

Ölkəmizin Bolqarıstandakı səfəri Nərgiz Qurbanova çıxış edərək bu ilin Azərbaycan tarixində bir sıra yubileylerle əlamətdar olduğunu söyləyib. Bildirib ki, 2018-ci ildə müsəlman Şərqi ilk demokratik respublika olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100, müsəlman dünyasında ilk opera olan “Leyli və Məcnun” operasının 110, milli teatrımızın 145 və Azərbaycan kinosunun 120 illik yubileyləri qeyd olunacaq. Diplomata əlavə edib ki, səfirlik il ərzində bu əlamətdar tarixləri bolqar tərəfdaşlarla birgə müxtəlif tədbirlər vasitəsilə qeyd edəcək.

Səfir Azərbaycan kinematografiyasının zəngin tarixi olduğunu, ölkəmizdə istehsal olunan filmlərin xarici kinoseverlər tərəfindən də yüksək qiymətləndirildiyini vurğulayıb. Diqqətə çatdırılıb ki, son illər çəkilən bir

çok Azərbaycan filmləri beynəlxalq festivallarda uğurla iştirak edərək mükafatlara layiq görülüb.

N.Qurbanova rejissor İlqar Nəcəfin festival çərçivəsində nümayiş olunacaq “Nar bağı” filminin süjet xətti və beynəlxalq arenada uğurları barədə məlumat verib.

Sonra “Nar bağı” filmi nümayiş olunub.

Qeyd edək ki, yanvarın 12-də başlayan 10-cu Sofiya MENAR Film Festivalı yanvarın 28-də sona çatacaq.

C.Cabbarlı adına “Azərbaycanfilm” kinostudiyası və “Buta Film” studiyasının birgə istehsalı olan “Nar bağı” filmi Belçikanın paytaxtı Brüsseldə Avropa İttifaqının “Şərq Tərəfdaşlığı” ölkələri ilə mədəni əməkdaşlıq proqramı çərçivəsində “Bridges” film

festivalında da nümayiş etdirilib.

Brüssel İncəsənət Sarayında keçirilən mərasimdə çıxış edən Azərbaycanın Belçikadakı səfiri Fuad İsgəndərov ölkəmizdə kino tarixindən söhbət açıb, ailə faciəsindən bəhs edən “Nar bağı” filminin diqqətəlayiq sənət nümunəsi olduğunu deyib.

Filmi Avropa İttifaqı qurumlarının nümayəndələri, eləcə də yerli tamaşaçı auditoriyası izləyib. Nümayişdən sonra filmin rejissoru İlqar Nəcəf sualları cavablandırılıb.

Festival çərçivəsində rejissor və prodüserlərin iştirakı ilə konfrans keçirilib. Ölkəmizi konfransda təmsil edən İlqar Nəcəf milli kinematografiyamızın inkişafı barədə danışmış. O, kinematografiyanın imkanlarından istifadə etməklə ailə dəyərlərinin təbliğinin vacibliyini qeyd edib.

Karl Marksın oxşarı turist bələdçisi rolunda

2018-ci ildə alman filosofu, bir zamanlar dünyada kommunist ideologiyasının banisi kimi şöhrət tapmış Karl Marksın (1818-1883) anadan olmasının 200 ili tamam olur.

Zaman artıq o zaman olmasa da, Almaniyada, Marksın dünyaya gəldiyi Trir şəhərində, eləcə də ayrı-ayrı ölkələrdə bu yubileyə bağlı müxtəlif tədbirlər planlaşdırılır.

Trir şəhərinin bir sakini isə bu günlər xüsusilə buraya gələn turistlərin diqqət mərkəzindədir. Yoldan keçənlər ona diqqət yetirirlər. Bir çoxları dayanaraq karıxmış halda ağsaçlı və saqqalı kişiye baxaraq, ucadan səslənirlər: “İzn verin, bu ki Karl Marksdır!”.

“Deutsche Welle” (“Alman dalğası”) radiosunun saytında yer alan materialda bildirilir ki, 66 yaşlı təqaüdcü Mixael Tilen (Michael Thiele) elmi kommunizm nəzəriyyəsinin banisi kimi əslən Trir şəhərindəndir və o öz məşhur həmyerlisinə çox oxşayır.

Mixael Tilen ixtisasca müəllimdir. Təqaüdə çıxana qədər məktəbdə alman və ingilis dillərindən dərs deyib. Həmçinin o, fotoqraf və musiqçidir. Zahirən Karl Marksa oxşarlığı isə bir neçə il öncə aşkar edilib. “Mən tənbəlləşmişdim, saqqalımı və saçımı uzatmışdım. Bir gün dostum dedi ki, bura bax, sən bilirsen, kimə bənzəyirsən?”, - “Kapital”ın müəllifinin oxşarı o günləri belə xatırlayır.

Dostlar gözənilmədən aşkarlanmış bu oxşarlıqdan yararlanmaq qərarına gəlirlər. Onlar Trir şəhərinə gələn turistlər üçün ekskursiyalar təşkil etməyə başlayırlar. Bələdçi rolunda təbii ki, Karl Marksın bənzəri Mixael Tilen idi. Marksın oxşarının

xidmətlərindən dahi nəzəriyyəçinin 200 illik yubileyi münasibətilə bu ilin mayında Trir şəhərində açılış gözlənilən sərgi təşkilatçıları da istifadə edəcəklər.

Yubiley münasibətilə burada elmi konqres, kinoproqram və bədii ekspozisiyalar daxil olmaqla 150-yə yaxın tədbirin keçirilməsi planlaşdırılır. XIX əsr ruhunda hazırlanmış xüsusi proqramlı, teatral və musiqili gecədə isə yubilyar rolunda Mixael Tilen çıxış edəcək.

“Deutsche Welle”də dərc olunan məqalədə o da vurğulanır ki, Tilen siyasi baxışlarına görə marksistdir. Onun sözlərinə görə, Marksın ideyaları bu gün də “son dərəcə aktualdır”. “Proletariat hələ də bölünmüş vəziyyətdədir və beynəlxalq korporasiyalar tərəfindən idarə olunur. Marks bütün bunları görsəydi, danışmaq qabiliyyətini itirərdi. İllər keçsə də, dünya proletarları hələ də birləşməyiblər”, - deyərək təəssüflə bildirir.

İlona

Qrafiti üslubunda rəsmlər sərgilənib

“Art Villa” rəsm qalereyasının divarlarında müxtəlif rəssamların qrafiti üslubunda işlədiyi əsərlərə ictimai baxış olub.

Layihəni həyata keçirən “Arts Council Azerbaijan” təşkilatının rəhbəri Dadaş Məmmədovun sözlərinə görə, rəsm əsərləri Stefan Bust (İsveçrə), Drax (Böyük Britaniya) və Emil Məcnunov (Azərbaycan) tərəfindən divarlar üzərində çəkilib.

Sərgi İsveçrənin Azərbaycandakı səfirliyi, “Arts Council Azerbaijan” və Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə reallaşmış.

Baş redaktor:
İntiqam Hübətov

Qəzet 1991-ci ildən çıxır.

Ünvanımız: AZ 1012, Moskva pr, 1D.
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Tel.: (012) 530-34-40; 431-28-79; 430-16-79

Tel/faks: (012) 431-28-79; 530-34-40

E-mail: qazet@medeniyyet.az

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnmiş, “B-Z” mətbəəsində çap olunmuşdur.

Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə olunur.

KAPİTAL BANKın
Yasamal filialı kod: 200037
VÖEN 9900003611
M/h AZ37NABZ0135010000000001944
SWIFT BIK AIIBAZ2X
H/h AZ98AIIIB33080019443300232103
VÖEN 1300338641
Lisenzia №AB 022279
İndeks 0187

Buraxılışa məsul:
Vüqar Əliyev

Tiraj: 5252

Materiallardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.